O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
INV.№
201000

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2000 йил 26 сентябр сешанба

Сотувда эркин нархда
№ 189-190 (2486-2487)

ЎЗБЕК МОДЕЛИНИНГ ЯНА БИР ХАЛҚАРО ЭЪТИРОФИ

Мустақиллик йилларида Ўзбекистонда изчил амалга оширилаётган ислоҳотлар, қўлга киритилаётган ютуқлар хорижий давлатлардаги нуфузли илм даргоҳларининг намояндалари томонидан кенг эътироф этиб келинмоқда. Бу ўзгаришларнинг бошида турган Президент Ислом Каримов кўплаб обрўли академияларнинг фахрий аъзоси, университетларнинг фахрий доктори унвонларини олган.

25 сентябр куни Оқсарой қароргоҳида бўлиб ўтган тадбир мамлакатимиз танлаган тараққиёт йўли тўғрилигининг ва жаҳон афкор оммаси эътирофининг яна бир намойишига айланди. Шу йил 29 май куни Нидерландиянинг Фонтис университети илмий кенгаши Ўзбекистон Республикаси Президентига "Фахрий доктор" унвони беришга қарор қилган эди. Маросимда мазкур университет президенти Норберт Фербраак Ислом Каримовга "Фахрий доктор" дипломини тантанали равишда топширди.

Фонтис университети 1949 йили ташкил этилган. У Голландиядаги олий касбий таълим берувчи муассасаларнинг энг йириги ҳисобланади. Фонтис сафига ўттиздан зиёд ўқув марказлари, институт, факультетлар бирлашган. Уларда уч мингга яқин мураббий 30 мингдан зиёд талабага амалий технологиялар, халқаро транспорт, иқтисод, молия, банк ва суғурта иши, соғлиқни сақлаш, санъат, психология каби талай йўналишлар бўйича таълим беради. Университетнинг нуфузи, илмий даражаси ва салоҳияти ҳақида аниқ тасаввур ҳосил қилиш учун унинг йиллик бюджети 200 миллион евродан зиёд эканлигини айтишнинг ўзи кифоя.

Фонтис университети бир неча мамлакатда ўзининг бўлимларига эга. У илм-фанни ривожлантириш борасида Европа Иттифоқи, Жаҳон банки, Осиё тараққиёт банки каби кўплаб халқаро ташкилотлар билан мустаҳкам ҳамкорлик ўрнатган. Айни пайтда у Ўзбекистонда ҳам бир неча лойиҳани амалга оширмоқда. Хусусан, Ўзбекистон Миллий университети билан ҳамкорликда ҳаётга татбиқ этилаётган лойиҳа доирасида мазкур университетда «Интернет» билан уланадиган компьютер тармоғи барпо этилди, уни бошқариш учун мутахассислар хорижда тайёргарликдан ўтказилди.

Фонтис раҳбарияти Ўзбекистонга Президент Ислом Каримовга диплом топшириш билан бирга, бошқа хайрли ниятлар билан ҳам келган. Улар орасида Ўзбекистон-Голландия университетини ташкил этиш имкониятларини ўрганиш, мамлакатимиз таълим масканлари билан алоқаларни янада чуқурлаштириш мақсадларини алоҳида таъкидламоқ жоиз.

Илм-фан чегара билмайди. Бу ҳақиқат дунёда глобаллашув жараёни фаоллашиб бораётган ҳозирги пайтда янада яққолроқ намоён бўлмоқда. Маросимда таъкидланганидек, турли ўлка одамлари турлича шароитда ҳаёт кечиради. Масалан, Голландия заминининг 50 фоизи денгиз сатҳидан қуйида жойлашган, шу боис мамлакат аҳлини сув ҳайдаб ер очиш йўлидаги ўзига хос кураш жипслаштирган. Ўзбекистонда бунинг тамоман аксини кўриш мумкин. Бизда сув танқислиги муаммоси мавжуд. Лекин ҳар икки шароитда ҳам олимлар, мутахассислар бир-бирининг тажрибасидан фойдаланиши яхши натижаларга олиб келиши мумкин. Чунки, бу икки хил кураш аслида икки қутбга ўхшагани билан, уларнинг тартиби, тузилиши, фойдаланилаётган технологиялар, мазмуни деярли бир хил. Бу бир мисол, холос. Моҳият шундаки, илм-фан марказлари ўртасида ҳамкорликни ривожлантириш катта натижаларга олиб келишини инобатга олган ҳолда, бу соҳадаги алоқаларни кенг ривожлантиришга киришилдир.

Ҳукуматимиз томонидан қабул қилинган Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг ташаббускори Президент Ислом Каримов малакали кадрларсиз порлоқ келажакни тасаввур қилиш мумкин эмаслигини кўп бор таъкидлаган. Айни пайтда, мазкур дастурга мувофиқ, юртимизда таълим соҳаси кенг ислоҳ қилинмоқда, кўплаб янги коллеж ва лицейлар очилмоқда, талаба ва ўқувчиларимиз чет эллардаги нуфузли илм масканларида таҳсил олмоқда. Ўзбекистон олий ўқув юртлари хориждаги турдош илм муассасалари билан ҳамкорликни тобора ривожлантиряпти.

Фонтис президенти мамлакатимиздаги ана шу ўзгаришларни таъкидлар экан, Ўзбекистонни изчил равишда янги демократик жамият қурилиши йўлидан бошлаб бораётгани, ўз асарлари билан ижтимоий-сиёсий, иқтисодий фанлар ривожига улкан ҳисса қўшаётгани учун Ислом Каримов шундай юксак унвонга сазовор бўлганини таъкидлади. Яна бир муҳим жиҳатни таъкидламоқ жоизки, Ўзбекистон Президенти Фонтис университетининг фахрий докторлик унвонини олган ягона давлат раҳбаридир.

Ислом Каримов бу унвон Ўзбекистон эришаётган ютуқларнинг яна бир эътирофи эканлигини қайд этар экан, айни пайтда таълим соҳасидаги улкан ислоҳотлар самараси, бу ислоҳотларни амалга ошираётган инсонларнинг меҳнати, мамлакатимизнинг ақлий салоҳияти, ўзбекистонликлар юртимизда яшаб ўтган буюк алломаларнинг илмий меросини асраб-авайлаб, ўрганиб, ривожлантираётгани халқаро миқёсда тан олинаётганини алоҳида таъкидлади. Шу билан бирга, Президентимиз ўзига "Фахрий доктор" дипломининг тақдим этилишини янада яқинроқ ҳамкорликка таклиф, деб билишини ва Фонтис раҳбариятининг ташаббусларини қўллаб-қувватлашини маълум қилди.

АҚШ, Япония, Европа Иттифоқи мамлакатлари, хусусан, Голландия мисолида кўриш мумкинки, ҳар қандай тараққиёт, қудратли иқтисодиёт асосида ақлий бойлик ётади. Таълим соҳасига ётқизилган сармоя вақти келиб ғоят катта самара беради. Ўзбекистонда бюджетнинг учдан бир қисми таълим соҳасига сарфланаётгани, имкон қадар кўпроқ ёшларимизнинг чет эллардаги нуфузли илм масканларига ўқишга жўнатилаётгани, мураббийларнинг тажриба алмашиш ва малака ошириш учун хорижга сафарлари уюштирилаётгани шундан. Президентимизнинг бевосита раҳнамолиги остида барча соҳалар каби, таълим, илм-фанни ривожлантириш борасида амалга оширилаётган улкан ўзгаришлар ҳам ўз самарасини бериши шубҳасиз.

Анвар БОБОЕВ,
ЎзА мухбири.

СУРАТДА: диплом топшириш пайти.
Муҳаммад АМИН олган сурат.

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 25 сентябр куни Оқсарой қароргоҳида Берлин шаҳрининг амалдаги бургомистри Эберҳард Дипгенни қабул қилди.

Тошкент билан Берлин ўртасида 1993 йили ўзаро ҳамкорлик тўғрисида битим имзоланган эди. Шундан буён икки шаҳар аҳли ҳар соҳада ҳамкорлик қилиб, тажриба алмашиб келади. Ўқувчилар, спортчилар, турли касб эгаларининг борди-келдилари кенг йўлга қўйилган. Шунингдек, қурилиш, корхоналарни санация қилиш, кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш ва қўллаб-қувватлаш борасида яхши ҳамкорлик мавжуд.

Президентимиз Ўзбекистон ҳукумати Тошкент билан Берлиннинг ўзаро алоқаларини нафақат шаҳарлар, балки мамлакатлараро ҳамкорлик, деб билишини таъкидлади.

Берлин бургомистри қабул учун Президентга миннатдорлик билдириб, Ўзбекистонга келишидан мақсад ҳамкорликнинг янги қирраларини очиш имкониятларини ўрганишдан иборат эканлигини қайд этди.

Учрашувда Тошкент билан Берлин, шу орқали, Ўзбекистон билан Германия ўртасидаги ҳамкорлик алоқаларини янада ривожлантириш билан боғлиқ масалалар юзасидан фикр алмашилди.

(ЎзА).

Андижон вилоятининг пахтакорлари, барча меҳнаткашларига

Қадрли дўстлар!

Барчангизни 305 минг тонналик юксак пахта хирмони бунёд этиб, йиллик шартнома-режасини мамлакатимизда биринчи бўлиб бажарганингиз билан чин қалбимдан муборакбод этаман.

Сизлар қўлга киритган бу катта ютуқ — пахта тайёрлаш режасининг сентябр ойида уддаланиши — Ўзбекистон пахтачилиги тарихида мисли кўрилмаган воқеадир.

Мен бу ғалабани қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга ошираётган иқтисодий ислоҳотларимизнинг, ўз ери, ўз мулкига эга бўлган деҳқонларимиз ғайрат-шижоатининг, барча вилоят аҳли меҳнатининг самараси, деб биламан.

Халқимиз сизларни пахтачилик илмини чуқур эгаллаган, илғор технология ва фан ютуқларидан оқилона фойдаланиб, замонавий деҳқончилик мактабини яратаётган миришкор инсонлар сифатида юксак қадрлайди. Сўзи билан иши бир, доимо изланиб яшайдиган, ташаббускор андижонликларга ҳар қанча тасанно айтсак арзийди. Айниқса, мамлакатимиз хирмонига яна камида 30 минг тонна пахта етказиб беришга аҳд қилганингиз ҳар қанча олқишга сазовордир.

Ишончим комилки, сизлар пахтачилик ва ғаллачиликда эришилган ютуқларни янада мустаҳкамлаб, барча соҳалардаги фидокорона меҳнатингиз билан халқимиз фаровонлигини юксалтиришга муносиб ҳисса қўшасизлар.

Сиз, азизларни, барча андижонлик меҳнаткашларни бағримга босиб, ажойиб меҳнат зафарингиз билан яна бир бор қутлайман. Ҳаммангизга узоқ умр, бахту саодат, хонадонларингизга тўкинлик, қут-барака тилайман.

Меҳнаткаш қўлларингиз асло дард кўрмасин, азиз дўстлар!

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти.

ЮНЕСКОНИНГ "ЖАҲОН ДИНЛАРИ ТИНЧЛИК МАДАНИЯТИ ЙЎЛИДА" ХАЛҚАРО КОНГРЕССИ

ДЕКЛАРАЦИЯ

Биз, ЮНЕСКО ва Ўзбекистон Республикаси ҳукумати ҳамкорлигида ташкил этилиб, 2000 йилнинг 14 сентябридан 16 сентябригача Тошкентда бўлиб ўтган ЮНЕСКОнинг "Жаҳон динлари тинчлик маданияти йўлида" халқаро конгресси иштирокчилари:

1. Динлараро мулоқот соҳасига оид қатор масалалар юзасидан эркин ва чуқур мунозара қилиш натижасида эришилган ўзаро ишончга асосланган ҳолда тинчлик маданияти учун кураш йўлида муҳим қадам бўлган динлараро мулоқот ва ҳамкорликни кучайтиришга қаратилган саъй-ҳаракатимизни давом эттиришга қатъий бел боғлаганимизни тасдиқлаймиз;

2. Ўз тавсияларимизни дин пешволари, ЮНЕСКО ва халқаро ҳамжамият эътиборига ҳавола қиламиз;

3. Ушбу тадбирни ўтказиш борасида кўрсатган ташаббуси учун Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жанoби Олийларига ва ЮНЕСКО Бош директори Коичиро Мацуура Жанoби Олийларига алоҳида миннатдорлик ва эҳтиром билдирамиз;

4. Ўзбекистон Республикаси ҳукумати ва халқига ажойиб меҳмондўстлиги ва хайрихоҳлиги учун ташаккур изҳор этамиз.

ТАВСИЯЛАР

1. Барча динлар бош мақсад — тинчлик ва биродарликни қўллаб-қувватлаш тарафдори эканини назарда тутиб, ЮНЕСКОнинг ахлоқий вазифаси халқлар ўртасида қардошлик ва ҳамкорликка кўмаклашишдан иборат эканидан келиб чиқиб, экстремизм ва террорчиликнинг ҳар қандай кўриниши қораланиши шарт.

2. Динлараро, маънавий-руҳий анъаналар ва маданиятлар ўртасидаги тушунмовчилик ва нотўғри талқинлар билимсизлик ва жаҳолат туфайли содир бўлаётгани боис таълимнинг барча босқичларида барча динларни ўрганиш ва англаб етишга устувор вазифа сифатида қаралмоғи лозим.

3. Ўтган йиллар давомида рўй берган воқеалар динлараро ҳурмат ва эътироф йўлида ғов бўлмаслиги, муайян вазият ўч олиш ёки нафратга сабаб бўлган тақдирда, ҳар хил диний гуруҳлар ўртасида дўстона ҳамкорликни ривожлантириш истиқболларини назарда тутиб, мавжуд камситишларга барҳам бериш, адоват ва таъқиб этишга йўл қўймаслик учун динлараро мулоқот, имкони борича бўлиб ўтган воқеалар таҳлилига қаратилмоғи керак.

4. ЮНЕСКОнинг динлараро мулоқотини қўллаб-қувватлаш мақсадида қуйидагилар амалга оширилиши зарур:

а) халқаро институтлар, ҳукуматлар раҳбарлари ва дин пешволари билан барча босқичдаги таълимни фикрлар хилма-хиллиги ва мулоқот нуқтаи назаридан ривожлантириш борасида ҳамкорлик қилиш;

б) хусусан, "Марказий Осиё маданияти тарихи" ва "Шарқ-Ғарб: Марказий Осиёдаги маданий мулоқот" дастурлари доирасида ўқув материалларини тайёрлашда ёрдам кўрсатиш йўли билан турли динларни тушунишга ёрдам бериш;

в) университетлар кафедралари ва муассасалар орасида диний ва маданий тадқиқотлар борасидаги ҳамкорликни ривожлантиришда фаол иштирок этиш ва қўллаб-қувватлаш.

5. ЮНЕСКО ва бошқа тегишли ташкилотлар қуйидаги шакл ва услубларни тадқиқ этиши керак:

— имкон бўлган ўринларда қонунчилик ёрдамида дин ва эътиқод эркинлигига кўмаклашиш ва уни ҳимоялаш;

— дин ва эътиқод туфайли келиб чиқадиган камситиш ва муросасизликнинг олдини олиш;

— диннинг жамиятдаги ўрнини рағбатлантириш ва қўллаб-қувватлаш;

— дунёвий жамиятнинг диний мулоқотга таъсири, ва

— барча динлар билан фикрлар хилма-хиллиги ва ошкоралик руҳида, динлар тенглиги тамойилини ҳурмат қилган ҳолда мулоқотга киришиш.

6. Зиддиятларнинг олдини олиш ва уларни ҳал этиш мақсадида ЮНЕСКО ҳомийлигида дин пешволари ва ташкилотлар, ЮНЕСКОнинг халқаро институтлари, тинчлик элчилари ва ҳокимият вакилларига қуйидагилар таклиф этилади:

а) академик институтлар, диний ва маданий муассасалар билан мулоқот, тинчлик ва биродарлик руҳида ҳамкорлик қилиш;

б) халқаро ўзаро тушуниш йўлида таълимни кенгайтиришга йўналтирилган саъй-ҳаракатларга кўмаклашиш;

в) аҳоли ўртасида ижтимоий соҳага тегишли мунозарали ва ахлоқий масалалар бўйича ўтказиладиган мулоқотларни, шунингдек, ҳукумат вакиллари билан учрашувларни қўллаб-қувватлаш;

г) институтлар ва ташкилотлар тармоғи ўртасида тинчлик соҳасида ва зиддиятларни ҳал этиш борасида ҳамкорликни кучайтириш ва бу йўналишдаги имкониятларни қидириб топиш.

7. Зўравонлик хуружининг олдини олиш учун ЮНЕСКО ва халқаро ташкилотлар қуйидагиларни амалга ошириши лозим:

а) Зўравонлик ва экстремизмни диний қўллаб-қувватлашга олиб келиши мумкин бўлган сабаб ва вазиятларни стратегик нуқтаи назардан баҳолаш;

б) келишмовчилик ва фикрлар қарама-қаршилигини енгиб ўтиш учун диний жамоалар ва ҳукуматлар ўртасида маслаҳат механизмлари ва жараёнларни ривожлантириш;

в) диний низолар содир бўлаётган давлатлар илтимоси ёки розилигига кўра, шунингдек, манфаатдор давлатлар илтимосига кўра бундай низоларни ҳал этиш учун экспертлар миссиясини ташкил этиш ва йўллаш имкониятини кўриб чиқиш;

г) диний ҳуқуқлар соҳасида ва низоларни бартараф этиш борасидаги тажриба ва ахборотнинг оммавий ахборот воситалари орқали тарқатилишига кўмаклашиш.

8. Дин пешволарига барча халқларнинг фаровонлиги йўлида бирлашиш, бунда аҳолининг энг кам таъминланган қатламларига алоҳида эътибор бериб, одамлар учун бахтли турмуш кечиришни таъминлашнинг турли йўлларини қидириб топиш тавсия қилинади.

Тошкент, Ўзбекистон,
2000 йил 14-16 сентябр.

«ПАХТА -2000»

Вилоят пахтачилигида туб бурилиш ясалди. Экин майдонлари кенгайтирилмаган ҳолда пахтадан мўл ва сифатли ҳосил олиш, йиғим-теримни қисқа муддатларда ўтказиш мумкинлиги амалда исботланди. Андижонликлар Ватанга 305 минг тоннадан ортиқ саноат хомашёси етказиб бериб, йиллик шартномавий режани бажардилар. Ҳосилдорлик гектарига 28,8 центнерданни ташкил этди.

АНДИЖОННИНГ АЛП ХИРМОНИ

Қишлоқ хўжалигидаги ислоҳотларни ҳақиқий фидойилар амалга оширишади. Баҳор охирламай ғўзанинг қийғос гуллаши, ёздаёқ пахтанинг чаман бўлиб очилиши, куз бошланмай ҳосилнинг асосий қисми йиғиштириб олиниши ва ниҳоят катта карвон, юки оғир вилоятнинг ҳали октябр бошланмай ғалаба манзилига етиши чинакам жасорат эмасми!

Истиқлолни нондай азиз билган ва ўз умрини пахтага бағишлаган деҳқонлар суҳбатига қулоқ тутсангиз улар ана шу туб бурилиш «сир»ларидан сизни воқиф этишади ва шундай дейишади:

— Вилоят ҳокимлиги хўжалик раҳбарлари, мутахассислар ва бош пудратчилар масъулиятини оширишга алоҳида эътибор берди. Энди деҳқон ишни қандай қилиб яхши томонга буриш учун юқоридан буйруқ ёки топшириқ кутмайди. Ернинг 28 мингдан ортиқ пудратчи ва фермерга тақсимлаб берилиши уларда эгалик ҳиссини кучайтирди. Моддий манфаатдорлик ерга бўлган муносабатни ўзгартирди. Тупроқ унумдорлигини ошириш учун биргина минерал ўғитга қараб қолмасдан, органик ўғит чиқаришга, компост тайёрлашга кўпроқ эътибор бериладиган бўлди.

Мамлакат пахтачилигида биринчи марта катта майдонларга чигитни плёнка остига экиш технологияси жорий этилди.

Маълумки, ўтиб бораётган йилимиз сувга тақчил бўлди. Мана шундай шароитда ерга уруғ ташлаш март ойининг дастлабки кунларидаёқ бошланганлиги, плёнка остига чигит ташлаш олдидан пушта олинганлиги озгина намдан ҳам кўпроқ фойдаланиш имкониятини яратди.

Ғўза навлари хўжаликларнинг тупроқ ва иқлим шароитига қараб танланиб, доимий янгиланиб борилаяпти. Ваҳоланки, кўпчилик деҳқонлар илгари ғўза навини танлашдаги бош-бошдоқликларни ҳали унутишгани йўқ. Кейинги йилларда деҳқонлар бундай қолипдан воз кечдилар. Ер шароитига қараб уруғ танлаш урф бўлди. Шаҳрихондаги академик Саримсоқов номли ширкат хўжалиги «Белий изворг» навли ғўзани парвариш қилиб, мамлакатда биринчи бўлиб йиллик режани уддалади. Жалолқудуқдаги «Ёрқишлоқ», Избоскандаги Бобур номли хўжаликлар, Андижон туманидаги И.Бакиров номли, «Ҳақиқат», Олтинкўлдаги «Иттифоқ» хўжаликлари «Оқдарё-6» навидан барқарор суратда юқори ҳосил олмоқдалар.

Ютуқларнинг бош омили нимада? Айтиш жоизки, экиш ғоят қисқа муддат — 6-7 иш кунида амалга оширилди. Қўшқаторга алоҳида эътибор қаратилди. Бу муҳим тадбир учун сув таъминоти яхши ва тупроқ унумдорлиги юқори бўлган ерлар ажратилди. Чунончи, Андижон туманидаги «Гулистон» хўжалигининг Авазбек Нурматов бошлиқ бригадасида уч йилдан буён Ўзбекистон пахтачилик

(Давоми 2-бетда).

Мана буни бойлик деса бўлади

ЭГАТЛАРДАН ЙИҒИЛГАН МИЛЛИОНЛАР

Йиллик режа бажарилганига йигирма кун бўляпти ҳамки, далада ҳосил бор. Ҳисоб-китобларга қараганда, пахта бободеҳқонларга ҳозирча 139 миллион сўм, уруғлик 14,5 миллион, ғалла 108 миллион, пилла салкам беш миллион сўм даромад келтирди.

Рақамлар — кўзгу: бор ҳақиқатни акс эттиради. Уларда қилинган меҳнат моҳияти мужассам. Бир қарашда зерикарли туюлган бу рақамлар мағзини чақсангиз, уларни бир-бирига қиёслсангиз, таҳлил этсангиз, ажиб манзаранинг гувоҳи бўласиз.

Олтинкўл туманидаги «Намуна» ширкат хўжалиги пудратчилари жорий йилда 639 гектар ерга барака уруғи қададилар. Чигит март ойидаёқ плёнка остига экилди ва апрел ойида текис ундириб олинди. Пахта ҳар йилгидан 20-25 кун илгари очилди ва йиллик режа сентябрнинг биринчи беш кунидаёқ бажарилди. Ҳар гектар ердан 32,2 центнердан хирмон уйилди. 2055 тонна ҳосилнинг ҳаммаси юқори навга сотилди. Ўтган мавсумда 2785 тонна пахта тайёр-

(Давоми 2-бетда).

АНДИЖОННИНГ АЛП ХИРМОНИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

илмий-тадқиқот институти Андижон шохобчаси олимлари билан ҳамкорликда «Андижон-9» навини тиклаш ишлари олиб борилаяпти.

Вилоятда ғўза зараркунандаларини бартараф этиш илмий асосланган равишда олиб борилди. Биологик кураш ғоят қўл келди. Даладаги ҳосилни қисқа муддатларда нет-нобуд қилмай йиғиштириб олиш учун теримчилар ва ҳашарчиларга етарли шароит яратиб берилди. Моддий рағбатлантириш доимий эътиборда бўлди.

Бу каби муҳим тадбирлар бир-бирига узвий боғланган ва бири иккинчисини тўлдирган ҳолда олиб борилди.

Ҳар йилгидек Асака тумани миришкорлари мамлакатда биринчи бўлиб режани бажардилар ва тўртинчи марта Юртбошимизнинг табригини олиш шарафига муяссар бўлдилар. Пахтакорлар меҳнатига берилган юксак баҳо нафақат Асака, Олтинкўл туманлари, балки бутун вилоят меҳнаткашларини янада руҳлантирди, янги зафарлар сари чорлади. Шундан сўнг Андижон, Избоскан, Жалолқудуқ, Балиқчи туманлари пахтакорлари ҳам дастлабки довондан ўтдилар. Асака, Шаҳрихон, Балиқчи туманлари четдан ҳашарчи жалб қилмай режани бажарди. Ҳозирга қадар маррага етган хўжаликлар сони 120 дан ошиб кетди.

Мавсумнинг яна бир муҳим жиҳати шундаки, деҳқон фақат ҳосил миқдорини учунгина эмас, сифати учун ҳам ҳаракат қилди. Шу ўринда избосканликлар эришган муваффақиятлар эътиборга молик. Ўтган йили режа бажарилган кунда пахта тозаловчилар сифат параметри бўйича 1860 тонна пахтани чегирган эди. Бу мавсумда унинг акси бўлди. Бир мисқол ҳам пахта деҳқон зиёнига чегирилмади. Аксинча, сифати юқорилиги ҳисобига 130 тонна пахта қўшиб берилди.

Кўнгилларга илliқлик, дилларга ёруғлик бағишловчи бундай мисолларни яна кўплаб келтириш мумкин. Дастлабки довондан ўтган андижонликлар ялпи ҳосилни 345 минг тоннага, гектарлар ҳосилдорлигини эса 32,5 центнерданга етказишга азму қарор қилдилар.

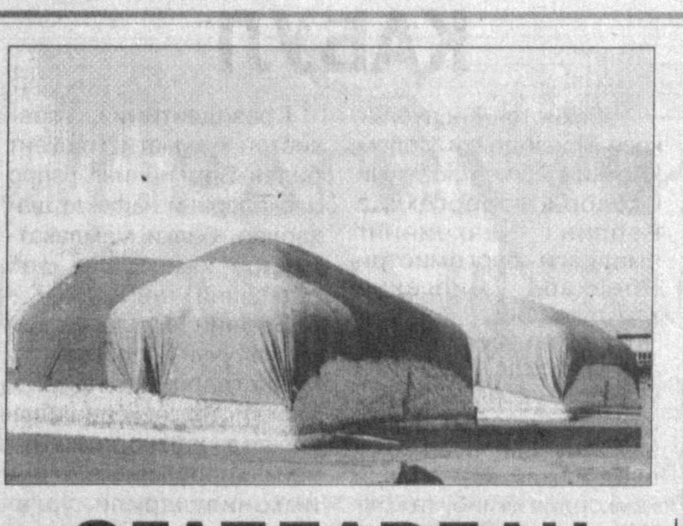

ЭГАТЛАРДАН ЙИҒИЛГАН МИЛЛИОНЛАР

(Давоми. Боши 1-бетда).

ланиб, салкам 112 миллион сўм даромад қилинган бўлса, жорий йилда бу кўрсаткич 139 миллион сўмни ташкил этди. 958 тонна хомашё уруғликка қабул қилинди. Шунинг ўзидан 14 миллион 503 минг сўм фойда кўрилди.

Экин майдонлари 530 нафардан ортиқ пудратчига бир-икки гектардан тақсимлаб берилганди. Дилсабо Омонова, Гулбаҳор Иминова, Арофатхон Султонова каби пудратчилар 50-55 центнердан ҳосил олдилар. Асалхон Расулова, Сиёсатхон Абдуллаева, Алишер Халилов бош бўлган бригадаларда 40-50 центнерлик марра эгалланди. Улар ҳосил чўғини чамалаб чиқиб, бу кўрсаткични 60-70 центнерданга етказишмоқчи.

Таъбир жоиз бўлса, эгатларга сочилган миллионларни қандай йиғиштириб олишни «намуна»ликлардан ўрганиш керак. Негаки, улар фақат пахтачиликдан эмас, ғаллачиликдан ҳам миллионлаб сўм даромад олишаяпти. Бу йил хўжаликда 397 гектар майдонда бошоқли экин парваришланди ва 71,2 центнердан ҳосил олинди. Иш ҳақига 807 тонна дон тақсимланди. 181 тонна буғдой унга алмаштириш учун қайта ишлаш корхонасига топширилди. Хўжалик омбори донга тўлди. Умуман олганда, ғаллачилик миришкорларга 108 миллион сўм даромад келтирди.

Шуниси эътиборлики, бугунги кунда миллионер хўжаликнинг таъминотчиларидан, хизмат кўрсатувчи ташкилотлардан бирон сўм қарзи йўқ. Ишловчиларнинг қўли йил давомида мўмай пул кўрмоқда.

Унча-мунча одамнинг ақлини шоширувчи миллионлар, залворли хирмонлар замирида фақат битта нарса — ишнинг кўзини билиб, сидқидилдан қилинган меҳнат ётибди.

О. ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

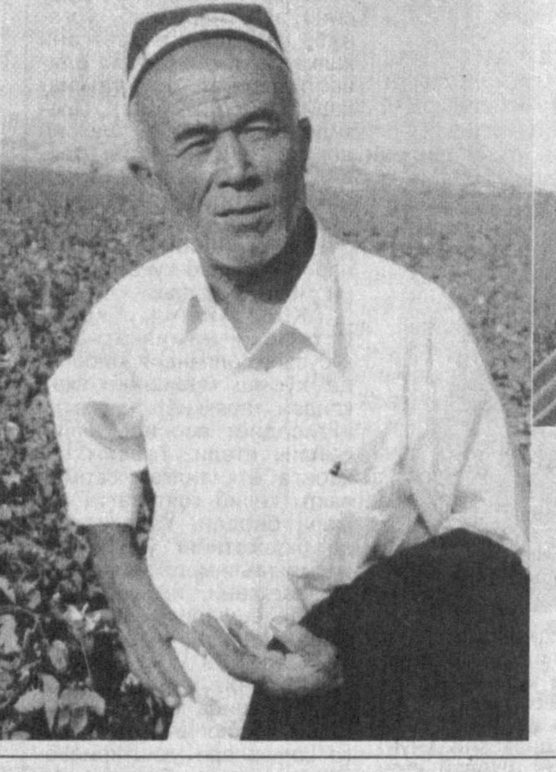

Ҳамробой Рўзиевни нафақат Хўжаобод туманида, балки Андижон вилоятида ҳам кўпчилик танийди,ҳурмат қилади. У бош бўлган бригада пахтакорлари мавжуд майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил кўтаришди.

Ҳали далаларда ҳосил мўл. Бригада меҳнат аҳли ҳосилдорликни 45 центнерга етказиш ниятида.

СУРАТЛАРДА: «Иттифоқ» ширкат хўжалиги бригада бошлиғи Ҳамробой Рўзиев; яна бир бункер тўлди.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ
олган суратлар.

Шу кунларда Андижон пахтани қайташ ишлаш акциядорлик жамиятига қарашли «Ёрбоши» пахта тайёрлов масканида иш қизғин. Етиштирилган мўл ҳосил омборларга, тайёрлов масканларига пешма-пеш келтирилаётир. Терилган пахтанинг сифатини аниқлашда эса лоборант Мавлуда Абдуолимова бош-қош.

ОМОН БЎЛИНГ, ҲАМҚИШЛОҚЛАРИМ!

Ўрмонжон БОЗОРБОЕВ, Шаҳрихон туманидаги Саримсоқов номли ширкат хўжалиги бошқаруви раиси, Олий Мажлис депутати

Ҳар гектар ердан 92,6 центнердан дон олиб, бу борада юқори кўрсаткичга эришган хўжалик деҳқонлари пахтачиликда ҳам довруғ таратдилар. Йиллик режа мамлакатда биринчи бўлиб бажарилди. Авваллари бундай пайтда теримга энди киришилаётган бўларди.

— Эсимни танибманки, даладаман. Ҳамқишлоқларим билан пилла, ғалла, пахта етиштираман. Тақдиримни ўшалар билан боғлаганман. Ўтган тўққиз йил ичида қишлоқ хўжалигида юз берган мислсиз ўзгаришларнинг бевосита иштирокчисиман. Бугунги кундан ўтмишнинг тафовути кўз олдимдан бирма-бир ўтади. Август ойида пахта тайёрлаш режаси бажарилганини бир деҳқон сифатида эслолмайман. Ахир, биз кўпинча пахта йиғим-теримига 15-20 сентябрдан оммавий равишда киришилганини яхши биламиз. Йиллик режалар қишли-қировли кунларга бориб аранг бажариларди. Фасллар ўша-ўша. Қишлоғимиз одамлари ҳам. Фарқ шундаки, энди режалар ёздаёқ бажарилмоқда. Бизда шундай бўлди. 29 август куни 625 гектар ердан 30,2 центнердан, жами 1887 тонна ҳосил олиб, маррага етдик.

Шубҳасиз, бу борада пахта етиштиришнинг андижонча усули муҳим омил бўлди. Деҳқонларимиз тармоқдаги эскича андозалардан дадил воз кечдилар. Апрел ойида ерга чигит ташлаш суяк-суягига сингиб кетган деҳқон бугун март ойини маъқул топмоқда. Чигитнинг плёнка остига қўшқаторлаб қадалаётгани экиш мавсумини март ойидаёқ якунлаш имконини бермоқда. Бу якка қаторга нисбатан 1,5-2 баравар кўп кўчат олиш, эрта ҳосил етиштириш, қимматбаҳо саноат хомашёсини фақат юқори навга сотишга йўл очди. Биргина бизнинг хўжалигимизда ана шу ҳисобдан 107 миллион сўм даромад қилинди.

Хўжалигимиз довруғини ошираётган, Шаҳрихоннинг шуҳратига шуҳрат қўшаётган Сафарали Омонов, Абдумутал Шерғозиев етакчи бўлган бригадаларда ҳосилдорлик 40 центнердан юқори бўлди. Муқаддамхон Фозилова, Қундузхон Абдусатторова, Фотимахон Ортиқова сингари теримчиларимиз хирмонга барака киритдилар.

Ўтган йили сентябр ойининг учинчи ўн кунлигида 170 гектар майдонда йиғим-теримни тамомлаб, пайкалларни ғўзапоядан тозалаган эдик. Ерни барвақт шудгорлаб, ғалла эккандик. Бу янгилик ғалла ҳосилдорлигини кескин ошириш имконини берди. Жорий йилда гектаридан 92,6 центнердан ғалла олиб, 144 миллион сўмдан ортиқ даромадга эга бўлдик.

Режа бажарилди. Лекин деҳқоннинг юмушлари тугагани йўқ. Ҳадемай пахта майдонларини қайта шудгорлаб, ғалла уруғини юз фоиз очиқ усулда экиш ниятидамиз.

Пахтакорларга ҳамма мададкор

НАҚД ПУЛ ДАЛАНИНГ ЎЗИДА БЕРИЛДИ

Пулни ҳар галгидек бригада бошлиқлари, табелчилар эмас, балки банкнинг ўз ходимлари жамоа хазиначилари билан бирга тарқатди. Натижада иш ҳақи ўз вақтида эгаси қўлига бориб тегди.

Қаерда моддий манфаатдорлик яхши бўлса, ўша ерда иш юришади, муваффақиятлар салмоғи ортади. Бу масаланинг қай даражада ҳал этилиши кўп жиҳатдан банк ходимларига ҳам боғлиқ.

Биз жорий мавсумда ўтган йилги анъаналардан воз кечдик. Даладаги ҳосилни ўз вақтида йиғиштириб олиш пайидан бўлаётган теримчи ва ҳашарчиларни ҳар беш кунда нақд пул билан таъминлаб бориш, бу борада адолат мезонларига қатъий амал қилинишини таъминлаш мақсадида махсус ишчи гуруҳлари ташкил этдик. Улар зиммасига пул маблағларини қатъий назорат қилиш вазифаси юклатилди.

Вилоятда 16 сентябрга қадар 248.651 тонна пахта тайёрланди. Биз теримчилар, хирмонда пахта қуритаётганлар, ҳосилни юклаш ва ташиш билан банд бўлганларга 3.708.3 миллион сўм пул етказиб бердик. Ҳар бир теримчига қўлда терган бир килограмм пахта учун 14 сўмдан, жами — 3.459.4 миллион, машинада йиғиштириб олинган ҳар тонна учун 300 сўмдан, жами 500 минг сўм ва терим билан боғлиқ ишларда банд бўлганларга 248,4 миллион сўм нақд пул тарқатилди.

Пахта — бебаҳо бойлик. Ана шу саноат экини бу йил ўз соҳибларига мўмай даромад келтирмоқда. Чунончи, Избоскан туманидаги «Ўзбекистон» ширкат хўжалигининг ижарачиси Ўрмонжон Полвонов тасарруфидаги ўн гектар ернинг пахтасини четдан ёрдамчи жалб этмай, бутун оиласи билан ўзи йиғиштириб олди. Натижада 550 минг сўм пулга эга бўлди.

212 та қишлоқ хўжалик корхонасига хизмат кўрсатаётган банкимиз бундан кейин ҳам пахтакорларнинг яқин мададкори бўлиб қолаверади.

Т. РАҲИМОВ,
«Пахтабанк» вилоят бошқармаси бошлиғи.

Арғамчига қил қувват

КАМАРБАСТАМИЗ

Пахта очилиб теримчиларга мунтазир бўлса-ю, биз қараб турармидик. Ахир, у бойлигимиз, ризқ-рўзимиз-ку.

Ҳар йили биз шундай тиғиз паллада пахтакорларга ёрдамга отланамиз. Белга этак боғлаб, пахта терамиз. Аввалги йиллари жамоамиз 15-20 сентябрдан ҳашарга чиқарди. Ўша анъана бу йил «бузилди». 24-25 августдаёқ пахтакорларга ёрдамга келдик. Ўқувчиларимиз 400 тоннадан ортиқ пахта териб бердилар.

Асосий қисми қишлоқда улғайган талабаларимиз ака ва опаларига беминнат ёрдам беришдан ташқари дурустгина даромадга ҳам эга бўлдилар. Ҳозиргача улар қўлига тўрт миллион сўмдан ортиқ пул тегди.

Б.АБДУМЎМИНОВ,
Андижон молия ва иқтисодиёт коллежининг директори.

ИСЛОМНИНГ ЧИН МАЪРИФАТИ

Тошкент ислом университети талаба ва ўқитувчилари яна бир мазмунли учрашувнинг шоҳиди бўлдилар. Илм даргоҳига университетнинг хорижлик ҳамкорларидан бири, Дубай Амирлигининг ҳукмрон оила сулоласи вакили, Дубай Амирлиги кўчмас мулк ва ер департаменти раиси Шайх Муҳаммад бин Халифа Ол Мактум жаноблари ташриф буюрди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ўзбекистон маънавий юксалиш йўлида" китоби араб тилига ўгирилиб, миллионлаб ўқувчилар эътиборига ҳавола қилинишида Шайх ҳазратлари алоҳида ташаббус ва саъй-ҳаракатлар кўрсатди. Шу муносабат билан Президентимиз унга йўллаган миннатдорлик мактубини Бош вазир ўринбосари Ҳ.Кароматов Шайх ҳазратларига тантанали равишда топширди.

Қизиқарли ўтган суҳбат давомида Шайх Муҳаммад бин Халифа Ол Мактум жаноблари йиғилганларга мурожаат этиб, жумладан шундай деди:

"Пайғамбаримиз бизни илм излашга чақирди ва "Илм излаш ҳар бир мусулмонга фарздир", дея уқтирди. Зеро, Аллоҳ ўзининг биринчи нозил қилган сурасидаёқ айтади: "Ўқинг, Сизнинг Парвардигорингиз қаламни (ёзишни) ўргатган ўта карамли зотдир".

Муҳтарам Тошкент ислом университети талабалари ва мударрислари!

Сиз билан бу кун яна бир бор учрашиб турганимдан ғоят бахтиёрман. Бухорий, Термизий, Ибн Сино каби Ислом умматининг ўчмас нур ва ҳидоят машъалалари бўлмиш буюк ота-боболарингиз етган юксак мақсадлар ва улуғ мартабаларга етмоғингизда Сизларнинг қалбларингизни кенг ва мунаввар этишини Яратгандан сўрайман.

Улуғ ота-боболарнинг азиз фарзандлари!

Мен, Президент Ислом Каримов бошчилигидаги одил ҳукуматингиз соясидаги юртингизга ривож ва тараққиёт, Сизларга доимий ютуқлар, омад ва ҳидоят тилайман!".

(ЎзА).

Қилмиш-қидирмиш

ҚОЗОННИНГ ҚОРАСИ

Абдусамад қайдан ҳам поччаси Толибнинг сўзларига учди. Ахир тинчгина тирикчилигини қилиб, оиласини элдан кам қилмай, бир амаллаб боқаётган эди. «Олисдаги қуйруқдан, яқиндаги ўпка афзал экан». Афсуски бу гапнинг маъносини у анча кеч англаб етди.

... Ўша кечаси Толиб қайниукаси Абдусамаднинг уйига бемаҳалда кириб келди:

— Ҳа, ўтирибсанми «олма пиш, оғзимга туш» деб, — деди у кира солиб.

— Ҳа, энди нима ҳам қилар эдим, — бамайлихотир жавоб қайтарди Абдусамад.

— Менга қара7 ука, — деди Толиб жиддий тусда, — Мен сени олиб кетгани келдим.

— Яна Россиягами?

— Ҳа, бу сафаргиси бошқача, мижоз уч минг «кўки»да тўлайман, деди.

Абдусамад «уч минг»ни эшитиб, ҳазиллашмаяпсизми, дегандек унга қаради.

— 8 тонна лимонини Красноярскка олиб борсак бўлди, — деди поччаси худди шуни кутгандек. — Тирикчилик, озгина «дори»сини ҳам олиб ўтиш керак.

— Бу сафар боролмайман, юмушларим кўп, — дея эътироз билдирди Абдусамад.

— Менга қара, сен менга жудаям кераксан, йўл узоқ, машинанинг бузилиши бор. Бу шаҳарда сендан ўтадиган машина устаси йўқ. Уйда ўтираверсанг бирор киши бир нарса берармиди сенга? Мана ўтган сафар узум оборган эдик. Қанча фойда қилдинг, ўзинг ўйлаб кўр. Бу гал ҳам рози қиламан.

Абдусамад, дарҳақиқат, бундан ярим йилча аввал поччаси билан Россияга бир одамнинг узумларини ҳамда озроқ «дори»сини ҳам оборган эди. Ўшанда у поччасига чилангар-уста бўлиб борганди. Бунинг эвазига поччаси каттагина ҳақ тўлаган эди. Абдусамад шуларни хаёлидан ўтказди ва «бўпти» дея рози бўлди.

— Бугун биз Раҳмиддин билан Панжга бориб юкларни машинага ортиб келдик. Мижоз, ҳамир учидан патир, дея мана буларни берди, — у чўнтагидан бир даста АҚШ долларини олиб қайниукасига кўрсатди. — Машина юки билан ҳозир шу ерда — Душанбеда, эртага эрталаб йўлга чиқамиз, сени уйимда кутаман, — у шундай, деб Абдусамад билан хайрлашди ва озроқ пул ҳам ташлаб кетди.

Абдусамад туни билан ана шу ишдан тушадиган фойдани чамалаб чиқди ва ўзича кўп нарсани режалаштириб ҳам қўйди. Сирлари фош бўлса, оқибати нима бўлишни ўйлаб ҳам ўтирмади.

Эртаси куни тонгги соат бешларда Абдусамад поччаси Толибнинг уйига борганда, у Раҳмиддин деган ўртоғи билан кутиб ўтиришган экан. Қиш эмасми, вақт анча бўлиб қолган бўлсада, ҳали тонг отмаган эди. Уччовлашиб Ўзбекистон сари йўл олишди...

— Кеча «стоянка»да ўтирсам, Панждан Хайриддин деган бола келиб, озроқ лимон бор, Красноярскка олиб бориш керак, — деди почча. — Акаси, «қуруғи»га келишсак, дунёнинг нариги чеккасига ҳам оборамиз, дедим. Уч минг кўкида бераман, деди. Худо бераман деса, бераверар экан-да, ука, — деди гўё хазина топиб олган кишидек хурсанд бўлиб.

— Ҳа, энди бу замонда мушук ҳам офтобга текинга чиқмайдиган бўлган, — деди Раҳмиддин унинг сўзини давом эттириб. — Кеча кечқурун мижоз хайрлашаётган пайтда, «ака, манзилга борсак яна гаплашамиз, сиз бу томонидан хавотир олманг, биз бир сўзли, мард йигитлардан миз» деди. Шу «мол»ни эсон-омон эгасига оборсак марра бизники, уёғига ошиғимиз олчи. Ана ундан сўнг, даврингни сур Толиббой, - у шундай дея Толибнинг елкасига қоқди.

— Муҳими, Ўзбекистондан ўтиб олсак бўлгани, нариёғи осон, — деди Толиб йўлдан кўзини узмай. Улар бир муддат жим қолишди. Толиб қайниукасининг хавотирланаётганини сезди.

— Қўрқма, ҳеч нарса бўлмайди, биринчи марта эмас-ку. Жуда нари борса божхоначиларнинг қўлига бир нима тутқазамиз, вассалом. Билиб ўтиришибдими нима олиб кетаётганлигимизни, — деб унга далда берди.

Туш бўлмасданоқ улар Сариосиёга етиб келишди. «Мен ҳозир келаман», деб Толиб 100 АҚШ долларини олиб тушиб кетди. Ҳеч қанча фурсат ўтмай, бир даста ўзбек сўмларини олиб келиб, уларнинг олдига ташлади.

— Бу йўл харажатларимиз учун, — шундай дея у пулларни чўнтагига солди.

Тожикистон—Ўзбекистон чегарасидаги Сариосиё постига етиб келишганда, Толиб бамайлихотир машинани секинлатиб постга кириб келди. ДАН ходимлари машинани тўхтатишганда, Толиб ўзининг хавотирланганини билдирмади, улар билан эски қадрдонлардек сўрашди, машина ва юк ҳужжатларини кўрсатди. Ҳаммаси рисоладагидек эди. Божхона ва Миллий хавфсизлик хизмати ходимлари машинани кўрикдан ўтказиш учун махсус жойга олиб боришни буюришганда, Толиб каловланиб қолди. Сергак тортган назоратчилар, яшикдаги лимонларни бирма-бир текширишга тушдилар. Дастлаб лимондан бўлак ҳеч нарса чиқмади. Толибнинг сал бўлса-да, танасига жон кириб, «буёғини текширмай қўя қолинглар, лимондан бўлак ҳеч вақо йўқ» деб ялина бошлади. Бироқ назоратчилар текширишни давом эттираверишди. Орадан кўп ўтмай яшиклар остидан бирин-кетин гиёҳванд моддалар чиқиб кела бошлади. Яшиклардаги лимонлар тўлиқ текширилди. Машинадаги лимонлар орасида 700 килограммдан ортиқ гиёҳванд моддалар борлиги аниқланди. Толиб гўё буларни биринчи марта кўраётгандек ҳайратланиб қарарди. Раҳмиддин турли хил баҳоналар излашга тушди. Абдусамад эса аҳволни кўриб, ўзини йўқотиб қўяёзди. «Озроқ деган эди, 700 килограмм экан-а», хаёлидан ўтказди у. Қўйиб берса поччасини ҳозир бурда-бурда қилиб ташласа. «Қозонга яқин юрсанг қораси юқади, болам» — Абдусамад негадир шу вақтда кекса бувасининг доимо такрорлаб юрадиган сўзларини эслади. Энди ўзини оқлаши фойдасиз, ғишт қолипдан кўчган эди. Абдусамад унинг оқибатини яққол тасаввур қилди. У шу дамда ўзини эмас, йўлига термулиб турган тўрт фарзандини, касалманд хотинини ўйлади.

Мўмай даромад ортидан қувиб, одамлар ошига оғу солаётган Толиб сингари «корчалонлар» жиноят йўлига Абдусамадга ўхшаганларни ҳам эргаштирадилар. Текин пулнинг мазаси яна хуморни қўзғатади. Оқибати-чи?..

«Билмай қилдим, пушаймонман» — бу Абдусамаднинг суддаги сўнгги сўзи, сўнгги пушаймони эди. Сўнгги пушаймон эса ҳамиша душман бўлиб қолавераркан. Бу гал ҳам шундай бўлди.

P.S Сурхондарё вилоят судида гиёҳванд моддаларни ноқонуний равишда олиб ўтишга уринган мазкур жиноий гуруҳ иши бўйича очиқ суд бўлиб ўтди ва улар қонунга биноан жазоландилар.

Шуҳрат ШАРОПОВ.

МУСИҚА — ТИНЧЛИК ВА ДЎСТЛИК РАМЗИ

Тошкентда ниҳоясига етган иккинчи Халқаро мусиқа фестивали юртимизда миллий ва умумбашарий қадриятлар тобора ривож топиб бораётганлигининг яна бир ёрқин намойиши бўлди.

Пойтахтимиздаги муҳташам "Туркистон" саройида 25 сентябрь куни ана шу санъат байрамининг тантанали ёпилиш маросими бўлиб ўтди. Унда сўзга чиққанлар фестивалнинг жўшқин ва ижодий руҳда ўтганини алоҳида таъкидлашди. Айни вақтда фестивал кунлари нафақат концертларга, балки турли учрашувлар, давра суҳбатларига бой бўлди. Энг асосийси, ер куррасининг йигирмадан ортиқ давлатидан келган мусиқашунослар ўзбек миллий симфоник куйларидан баҳра олди, биз эса жаҳоннинг мусиқа оламидаги янгиликларидан бохабар бўлдик. Қолаверса, Азиза Содиқова, Артём Ким, Полина Медюлянова сингари ёш умидли бастакорларимиз ижоди ва иқтидори АҚШ, Италия, Германия, Япония, Франция, Швейцария каби давлатлардан келган композиторлар томонидан юксак баҳоланди.

Фестивал давомида "Туркистон" саройи ва Тошкент Давлат консерваториясида Ўзбекистон Миллий симфоник оркестри, хор капелласи, "Сўғдиёна" ўзбек чолғулари камер оркестри, Д.Зокиров номидаги халқ чолғулари оркестрига жаҳоннинг кўзга кўринган санъаткорлари дирижёрлик қилди.

Фестивал қатнашчилари мамлакатимизда мусиқа санъатини ривожлантиришга катта эътибор берилаётгани, симфоник мусиқа байрами юксак савияда ўтказилгани учун Президентимиз Ислом Каримовга миннатдорлик мактуби йўлладилар.

Н.УСМОНОВА,
ЎзА мухбири.

хўжалик суди судьяларига – Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси томонидан;

Қорақалпоғистон Республикаси судлари судьяларига – Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси томонидан ;

туманлараро, туман (шаҳар), вилоятлар ва Тошкент шаҳар судларининг судьяларига – Ўзбекистон Республикаси адлия вазири томонидан;

ҳарбий судларнинг судьяларига – Ўзбекистон Республикаси Олий суди раиси томонидан;

вилоятлар ва Тошкент шаҳар хўжалик судларининг судьяларига – Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди раиси томонидан берилади.

* * *

Қонун лойиҳасига доир таклиф ва мулоҳазаларни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси номига қуйидаги манзилга юборишингизни сўраймиз:

700035, Тошкент шаҳри, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси. Телефонлар: 139-87-71, 139-87-34

Қирқиш чизиғи

Буклаш чизиғи

Лойиҳа

Ўзбекистон Республикасининг

ҚОНУНИ

СУДЛАР ТЎҒРИСИДА

(янги таҳрири)

«Халқ сўзи» — «Народное слово» газеталари
2000 йил

судьяларнинг холислигига шубҳа туғдириши мумкин бўлган хатти-ҳаракатдан ўзларини тийишлари шарт.

Судьялар ўзаро маслаҳат сирини ҳамда ёпиқ суд мажлислари ўтказиш чоғида олинган маълумотларни ошкор қилишга ҳақли эмас.

Судьялар вакиллик органларининг депутати бўлиши мумкин эмас.

Судьялар сиёсий партиялар ва ҳаракатларнинг аъзоси бўлиши ҳамда ҳақ тўланадиган бошқа бирон-бир лавозимни эгаллаши мумкин эмас.

8-боб. Судьялар мустақиллигининг асосий кафолатлари

66-модда. Судьяларнинг мустақиллигини таъминлаш

Судьяларнинг мустақиллиги қуйидагилар орқали таъминланади:

уларни қонунда белгиланган тартибда судьяликка сайлаш, тайинлаш ва судьяликдан озод қилиш;

судьяларнинг дахлсизлиги;

одил судловни амалга оширишдаги қатъий таомил;

қарор чиқариш чоғида судьялар маслаҳатининг сир тутилиши ва уни ошкор қилишни талаб этишнинг тақиқланиши;

лари, ҳал қилув қарорлари, ажримлари ва қарорлари устидан протест киритади;

ишларни назорат тартибида текшириш учун талаб қилиб олади;

Ўзбекистон Республикаси судлари томонидан чиқарилган ҳукмлар, ҳал қилув қарорлари, ажримлар ва қарорлар ижросини қонунда белгиланган тартибда тўхтатиб туради;

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленуми ва Раёсатининг умумий масалалар бўйича қабул қилган қарорлари бажарилиши устидан назоратни амалга ошириш ишларини ташкил этади;

ишни бир суддан бошқа судга олиб бериш масаласини ҳал қилади;

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленуми ва Раёсатини чақиради ҳамда уларнинг мажлисларида раислик қилади;

Пленум ва Раёсат муҳокамасига қонунга биноан уларнинг ваколатига тааллуқли бўлган масалаларни киритади;

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг раҳбарий тушунтиришлари қонун ҳужжатларига мувофиқ эмаслиги ҳақида Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумига тақдимномалар киритади;

қонунларни шарҳлаб беришни талаб этувчи масалалар юзасидан ва норматив ҳужжатларнинг Ўзбекистон Республикасининг

Суд аппарати унинг одил судловни амалга ошириш, суд амалиётини умумлаштириш, суд статистикасини таҳлил қилиш, шунингдек суднинг бошқа вазифаларини бажаришга доир ишларини таъминлайди.

Суд аппарати ходимлари тегишинча Ўзбекистон Республикаси Олий суди раиси, Олий хўжалик суди раиси, адлия вазири томонидан белгиланган тартибда аттестациядан ўтадилар.

Суд аппарати ходимларига малака даражаларини белгилаш ва уларни бериш тартиби Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси томонидан тасдиқланадиган низом билан белгиланади.

77-модда. Судларнинг таркибий тузилиши ва штатлари

Ўзбекистон Республикаси Олий суди, ҳарбий судлар, Ўзбекистон Республикаси хўжалик судлари таркибий тузилиши ва умумий сони тегишинча Ўзбекистон Республикаси Олий суди раисининг, Олий хўжалик суди раисининг тақдимномасига биноан Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан тасдиқланади.

Қорақалпоғистон Республикаси олий судларининг, вилоятлар ва Тошкент шаҳар судларининг, туманлараро, туман (шаҳар) судларининг таркибий тузилиши ва умумий сони Ўзбекистон Республикаси адлия ва-

эркинликларига, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг ҳуқуқлари ҳамда қонун билан қўриқланадиган манфаатларига риоя этилишини кафолатлашга қаратилган.

Суднинг фаолияти қонун устуворлигини, ижтимоий адолатни, фуқаролар тинчлиги ва тотувлигини таъминлашга қаратилган.

5-модда. Қонун ва суд олдидаги тенглик

Ўзбекистон Республикасининг барча фуқаролари жинси, ирқи, миллати, тили, дини, ижтимоий келиб чиқиши, эътиқоди, шахсий ва ижтимоий мавқеидан қатъи назар қонун ва суд олдида тенгдир. Корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар ҳам қонун ва суд олдида тенгдир.

6-модда. Судловнинг ошкоралиги

Ҳамма судларда ишлар очиқ кўрилади. Ишларни ёпиқ мажлисда кўриб чиқишга фақат қонунда белгиланган ҳолларда йўл қўйилади.

7-модда. Судлов олиб бориладиган тил

Ўзбекистон Республикасида судлов ўзбек тилида, қорақалпоқ тилида ёки муайян жойдаги кўпчилик аҳоли сўзлашадиган тилда олиб борилади.

Судлов олиб борилаётган тилни билмайдиган судда қатнашувчи шахсларнинг таржимон орқали иш материаллари билан тўла

лишларида очиқ овоз бериш йўли билан икки ярим йил муддатга сайланган Ўзбекистон Республикаси фуқароси халқ маслаҳатчиси бўлиши мумкин.

Сайлов кунида ўн саккиз ёшга тўлган, ҳарбий қисмлар ҳарбий хизматчиларининг йиғилишларида очиқ овоз бериш йўли билан бир ярим йил муддатга сайланган Ўзбекистон Республикаси фуқароси ҳарбий суд халқ маслаҳатчиси бўлиши мумкин.

Ҳар бир суд учун халқ маслаҳатчилари сони Ўзбекистон Республикаси адлия вазири томонидан, ҳарбий судлар учун эса Ўзбекистон Республикаси Олий суди раиси томонидан белгиланади.

Халқ маслаҳатчилари судлардаги вазифаларини бажариш учун йилига кўпи билан икки ҳафтага навбатма-навбат чақирилади, уларнинг иштирокида бошланган суд ишини кўришни тугаллаш зарурати бу муддатни узайтиришни тақозо этган ҳоллар бундан мустасно. Шу даврда уларнинг иш жойидаги ўртача иш ҳақи сақланиб қолади.

62-модда. Судьяларни сайлаш ва тайинлаш тартиби

Ўзбекистон Республикаси Олий суди ва Олий хўжалик суди судьялари Ўзбекистон Республикаси Президенти тақдимномасига биноан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси томонидан сайланади.

бўлади ва суд раёсати ҳамда судлов ҳайъатидан иборат таркибда иш олиб боради.

Жиноят ишлари бўйича Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, жиноят ишлари бўйича вилоят, Тошкент шаҳар судлари раис, раис ўринбосари, судьялар, халқ маслаҳатчиларидан иборат бўлади ва суд раёсати ҳамда судлов ҳайъатидан иборат таркибда иш олиб боради.

29-модда. Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар суди ваколатлари

Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар суди:

ўз ваколатлари доирасида ишларни биринчи инстанция суди сифатида, апелляция, кассация ва назорат тартибида кўради;

туманлараро, туман (шаҳар) судларининг суд фаолияти устидан назорат олиб боради, суд амалиётини умумлаштиради;

қонунга мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

30-модда. Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар суди раёсати

Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар суди раёсати шу суднинг судьяларидан иборат таркибда фаолият кўрсатади.

Раёсат мажлислари ҳар ойда камида икки

туриб бузмаган ёки жиддий оқибатларга олиб келган виждонсизликка йўл қўймаган бўлса, жавобгар бўлишига олиб келмайди.

Судьяларни интизомий жавобгарликка тортиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси томонидан тасдиқланадиган низом билан белгиланади.

73-модда. Судьялар малака ҳайъатлари

Қуйидаги масалаларни:

судьялик лавозимига номзодларни танлаш;

судьянинг интизомий жавобгарлиги;

судьянинг ваколатларини тўхтатиш ёки тугатиш;

судьянинг дахлсизлигини таъминлаш;

судьяни аттестациядан ўтказиш ва унга малака даражасини бериш масалаларини кўриш учун судьялар малака ҳайъатлари тузилади.

Судьялар олий малака ҳайъати Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленуми томонидан, Хўжалик судлари судьяларининг малака ҳайъати эса – Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Пленуми томонидан беш йил муддатга сайланади.

Қоракалоғистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳар судьяларининг малака ҳайъатлари тегишли судлар судьяларининг мажлисларида беш йил муддатга, ҳарбий суд

вилоят, шаҳар, туманлараро, туман судлари ва ҳарбий судларнинг судлов фаолияти устидан назорат олиб бориш ҳуқуқига эга.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди ишларни биринчи инстанция суди сифатида, кассация ва назорат тартибида кўради.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг раҳбарий тушунтиришлари судлар томонидан бажарилиши устидан назорат олиб боради.

13-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий суди таркиби

Ўзбекистон Республикаси Олий суди раис, унинг биринчи ўринбосари ва ўринбосарлари, судлов ҳайъатлари раислари, Ўзбекистон Республикаси Олий суди судьяларидан иборат бўлиб, қуйидаги таркибда иш олиб боради:

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленуми;

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Раёсати;

Фуқаролик ишлари бўйича судлов ҳайъати;

Жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъати;

Ҳарбий ҳайъат.

14-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленуми

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пле-

рақалпоғистон Республикаси хўжалик суди, вилоят ва Тошкент шаҳар хўжалик суди раис, раис ўринбосарлари ва судьялардан иборат бўлади.

Қорақалпоғистон Республикаси хўжалик судида, вилоят ва Тошкент шаҳар хўжалик судида зарур ҳолларда судлов ҳайъатлари тузилиши мумкин.

56-модда. Қорақалпоғистон Республикаси хўжалик суди, вилоят ва Тошкент шаҳар хўжалик суди ваколатлари

Қорақалпоғистон Республикаси хўжалик суди, вилоят ва Тошкент шаҳар хўжалик суди:

ишларни ўз ваколатлари доирасида биринчи инстанция суди сифатида ва апелляция тартибида кўради;

суд амалиётини умумлаштиради;

қонунга мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

57-модда. Қорақалпоғистон Республикаси хўжалик суди, вилоят ва Тошкент шаҳар хўжалик суди раиси

Қорақалпоғистон Республикаси хўжалик суди, вилоят ва Тошкент шаҳар хўжалик суди раиси:

суд фаолиятига раҳбарлик қилади;

судлов ҳайъатлари мажлисларида раислик қилиши мумкин;

зарур ҳолларда бир ҳайъат таркибига ки-

3-боб. Фуқаролик ишлари бўйича туманлараро суд. Жиноят ишлари бўйича туман (шаҳар) суди

35-модда. Фуқаролик ишлари бўйича туманлараро суднинг, жиноят ишлари бўйича туман (шаҳар) судининг таркиби

Фуқаролик ишлари бўйича туманлараро суд раис ва судьялардан иборат бўлади.

Жиноят ишлари бўйича туман (шаҳар) суди раис, судьялар ва халқ маслаҳатчиларидан иборат бўлади.

Жиноят ишлари бўйича туман (шаҳар) судида маъмурий ишлар бўйича судьялар бўлади.

36-модда. Фуқаролик ишлари бўйича туманлараро суднинг, жиноят ишлари бўйича туман (шаҳар) судининг ваколатлари

Фуқаролик ишлари бўйича туманлараро суд қонун билан ўз ваколатлари доирасига берилган фуқаролик ишларини кўради.

Жиноят ишлари бўйича туман (шаҳар) суди қонун билан ўз ваколатлари доирасига берилган жиноят ишларини ҳамда маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги ишларни кўради.

37-модда. Фуқаролик ишлари бўйича туманлараро суднинг, жиноят ишлари бўйича туман (шаҳар) судининг раиси

сизлигининг барча кафолатлари татбиқ этилади.

70-модда. Судьянинг ваколатларини тўхтатиш

Судья жиноий жавобгарликка тортилган тақдирда унинг ваколатлари тўхтатилади.

Судьянинг ваколатлари Ўзбекистон Республикаси адлия вазири ва Ўзбекистон Республикаси Олий суди раисининг биргаликдаги тақдимномасига биноан, Ўзбекистон Республикаси Олий суди судьяларининг ва ҳарбий судлар судьяларининг ваколатлари – Ўзбекистон Республикаси Олий суди раисининг тақдимномасига, хўжалик судлари судьяларининг ваколатлари эса – Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди раисининг тақдимномасига биноан қуйидаги ҳолларда судьяларнинг тегишли малака ҳайъати қарори билан тўхтатилади, агар:

судья ўз лавозимига зид фаолият билан шуғулланаётган бўлса;

судья тиббий йўсиндаги мажбурлов чораларига тортилган ёки суд қарори билан унинг муомала лаёқати чекланган бўлса;

судья суд қарори билан бедарак йўқолган деб топилган бўлса.

Судьянинг ваколатлари бу ваколатларни тўхтатишга сабаб бўлган асос бекор бўлгунга қадар тўхтатилади.

Судьялар малака ҳайъати қарори усти-

ган бўлса, қабул қилинган ҳисобланади. Ишни кўришда илгари қатнашган судья овоз беришда иштирок этишга ҳақли эмас.

Кўпчиликнинг овозини олмаган протест рад қилинган ҳисобланади. Шундан сўнг бошқа таклифлар тушиш навбатига қараб овозга қўйилади.

18-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг қарори

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг муайян суд ишлари бўйича қарори қабул қилинган пайтдан бошлаб қонуний кучга киради ва қонунда назарда тутилган тартибда ижро қилинади.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг қарори Ўзбекистон Республикаси Олий суди раиси ва Пленум котиби томонидан имзоланади.

19-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленуми мажлисининг баённомаси

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг мажлисларида баённома юритилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленуми мажлисининг баённомаси Ўзбекистон Республикаси Олий суди раиси ва Пленум котиби томонидан имзоланади.

20-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумида муайян суд ишм-

қарорлари, ажримлар ва қарорлар ижросини қонунда белгиланган тартибда тўхтатиб туради;

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Пленумининг раҳбарий тушунтиришлари бажарилиши устидан назоратни амалга ошириш ишларини ташкил этади;

ишни бир хўжалик судидан бошқа хўжалик судига олиб бериш масаласини ҳал қилади;

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Пленуми ва Раёсатини чақиради ҳамда уларнинг мажлисларида раислик қилади;

Пленум ва Раёсат муҳокамасига қонунга биноан уларнинг ваколатига тааллуқли бўлган масалаларни киритади;

зарур ҳолларда бир ҳайъат таркибига кирувчи судьяларни бошқа ҳайъат таркибида иш кўришга жалб этади;

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Пленумининг раҳбарий тушунтиришлари қонун ҳужжатларига мувофиқ эмаслиги ҳақида Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Пленумига тақдимномалар киритади;

қонунларни шарҳлаб беришни талаб этувчи масалалар юзасидан ва норматив ҳужжатларнинг Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига мувофиқ эмаслиги ҳақида Ўзбекистон Республикаси Конституциявий Қо-

дан назорат олиб бориш ҳуқуқига эга.

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди ишларни биринчи инстанция суди сифатида, кассация ва назорат тартибида кўради.

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Пленумнинг раҳбарий тушунтиришлари хўжалик судлари томонидан бажарилишини назорат қилади, қуйи хўжалик судлари фаолиятини текширади, хўжалик судларининг ишини ташкил этишдаги ижобий тажрибани ўрганади, умумлаштиради ва оммалаштиради.

43-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик судининг таркиби

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди раис, унинг биринчи ўринбосари, ўринбосарлари, судлов ҳайъатларининг раислари, Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди судьяларидан иборат бўлиб, қуйидаги таркибда иш олиб боради:

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Пленуми;

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Раёсати;

Фуқаролик ҳуқуқий муносабатларидан келиб чиқадиган низоларни ҳал этиш бўйича судлов ҳайъати;

Маъмурий ҳуқуқий муносабатлардан келиб чиқадиган низоларни ҳал этиш бўйича

Конституциясига мувофиқ эмаслиги ҳақида Ўзбекистон Республикаси Конституциявий судига тақдимномалар киритади;
судлов ҳайъатларининг таркиби ва уларнинг раислари тўғрисида, Ўзбекистон Республикаси Олий суди Раёсати ва Судьялар олий малака ҳайъати таркиби тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумига тақдимномалар киритади;
Ўзбекистон Республикаси судлари судьяларини интизомий жавобгарликка тортиш ҳақида иш қўзғатади;
раис ўринбосарлари ўртасида вазифаларни тақсимлайди;
Ўзбекистон Республикаси Олий судининг штат жадвалини тасдиқлайди;
ўз ваколатлари доирасида буйруқлар ва фармойишлар чиқаради;
фуқароларни шахсан қабул қилади ҳамда ариза ва шикоятларни кўриб чиқиш ишларини ташкил этади;
қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

26-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий суди раисининг биринчи ўринбосари, ўринбосарлари

Ўзбекистон Республикаси Олий суди раисининг биринчи ўринбосари, ўринбосарлари:
Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пле-

18

олиш;
уюшмага бирлашиш.
Судьялар қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа ҳуқуқларга ҳам эга.
Давлат органлари, мансабдор шахслар, жамоат бирлашмалари, бошқа юридик ва жисмоний шахслар судьяларнинг одил судловни амалга ошириш билан боғлиқ бўлган талаб ва фармойишларини сўзсиз бажаришлари шарт. Одил судловни амалга ошириш учун зарур бўлган маълумотлар, ҳужжатлар ва уларнинг нусхалари судьяларнинг талабига мувофиқ бепул берилади. Судьяларнинг талаблари ва фармойишларини бажармаслик қонунда белгиланган жавобгарликка сабаб бўлади.

65-модда. Судьяларнинг мажбуриятлари

Судьялар фуқаролик, хўжалик ва жиноят ишларини, маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги ишларни кўриш чоғида фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, шаъни, қадр-қимматини ва мол-мулки, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг ҳуқуқлари ҳамда қонун билан қўриқланадиган манфаатлари ҳимоя қилинишини таъминлашлари, бегараз ва одил бўлишлари шарт.
Судьялар судьялик шаънига қатъий риоя этишлари, одил судловнинг обрўсини, судьялик қадр-қимматини камайтириши ёки

47

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг
ҚАРОРИ

Янги таҳрирдаги "Судлар тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг лойиҳаси ҳақида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**
1. Янги таҳрирдаги "Судлар тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг лойиҳаси биринчи ўқишда маъқуллансин.
2. Янги таҳрирдаги "Судлар тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг лойиҳаси умумхалқ муҳокамаси учун "Халқ сўзи" ва "Народное слово" газеталарида эълон қилинсин.
3. Олий Мажлиснинг Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси тушган таклифларни манфаатдор ташкилотлар билан биргаликда умумлаштирсин ва янги таҳрирдаги "Судлар тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг маромига етказилган лойиҳасини Олий Мажлис муҳокамасига киритсин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси
Э. ХАЛИЛОВ

Тошкент шаҳри,
2000 йил 30 август.

2

илмий-маслаҳат кенгашлари тузилади. Уларнинг вазифасига суд амалиётида келиб чиқадиган қонун ҳужжатларини қўллашга доир масалалар бўйича илмий асосланган тавсиялар ишлаб чиқиш киради.

81-модда. Судлар муҳри

Судлар Ўзбекистон Республикасининг Давлат герби тасвири туширилган ва ўз номи ёзилган муҳрга эга бўлади.

82-модда. Судларда давлат ҳокимияти рамзлари

Суд биноси узра Ўзбекистон Республикаси Давлат байроғи, суд мажлиси залларида эса Ўзбекистон Республикаси Давлат герби тасвири ўрнатилади.

83-модда. Судьяларнинг махсус кийими

Судьялар суд мажлисини махсус кийимда олиб борадилар.
Судьянинг махсус кийими тавсифи ва намуналари Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси томонидан тасдиқланади.

84-модда. Судьянинг гувоҳномаси

Судьяларга белгиланган намунадаги судьялик гувоҳномаси берилади.
Судьялик гувоҳномалари:
Ўзбекистон Республикаси Олий суди, Олий

63

марта ўтказилади ва раёсат аъзоларининг кўпчилиги ҳозир бўлган тақдирда ваколатли ҳисобланади.
Муайян ишлар юзасидан раёсат қарорлари овоз беришда қатнашган раёсат аъзоларининг кўпчилик овози билан ушбу Қонуннинг 17-моддасида белгиланган тартибда қабул қилинади ва тегишли суд раиси томонидан имзоланади.

31-модда. Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар суди раёсати ваколатлари

Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар суди раёсати:
ўз ваколатлари доирасида ишларни назорат тартибида кўради;
суд амалиётини умумлаштириш натижаларини кўриб чиқади;
ҳайъатлар фаолияти тўғрисидаги, туманлараро, туман (шаҳар) судлари раисларининг қонун ҳужжатларини қўллаш амалиёти тўғрисидаги маърузаларини тинглайди;
қонунга мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

32-модда. Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар суди судлов ҳайъатлари

Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар суди судлов ҳайъатлари:

22

дан, қоида тариқасида, судья бўлиб камида икки йиллик меҳнат стажига эга бўлган ва малака имтиҳонини топширган Ўзбекистон Республикаси фуқароси Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар суди, Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий суди судьяси бўлиши мумкин.
Олий юридик маълумотга, юридик ихтисос бўйича камида етти йиллик, шу жумладан, қоида тариқасида, судья бўлиб камида беш йиллик меҳнат стажига эга бўлган ва малака имтиҳонини топширган Ўзбекистон Республикаси фуқароси Ўзбекистон Республикаси Олий суди, Олий хўжалик суди судьяси бўлиши мумкин.
Офицерлар таркибига кирувчи ҳарбий унвонга эга бўлган ва ушбу моддада белгиланган талабларга жавоб берадиган Ўзбекистон Республикаси фуқароси ҳарбий суд судьяси бўлиши мумкин.
Ҳарбий судлар судьяларига "Умумий ҳарбий мажбурият ва ҳарбий хизмат тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни, ҳарбий уставлар, ҳарбий хизматчилар учун белгиланган, шунингдек ушбу Қонунда назарда тутилган ҳуқуқий ва ижтимоий ҳимоялаш чоралари татбиқ қилинади.

61-модда. Халқ маслаҳатчилари

Йигирма беш ёшдан кичик бўлмаган, фуқароларнинг яшаш ёки иш жойидаги йиғи-

43

танишиш ва судлов ҳаракатларида иштирок этиш ҳуқуқи ҳамда судда она тилида сўзлаш ҳуқуқи таъминланади.

8-модда. Суд ҳимоясида бўлиш ҳуқуқи

Ўзбекистон Республикаси фуқаролари, чет эл фуқаролари ва фуқаролиги бўлмаган шахслар давлат органлари ва бошқа органларнинг, шунингдек мансабдор шахсларнинг ҳар қандай ғайриқонуний хатти-ҳаракатларидан (қарорларидан), ҳаёти ва соғлиги, шаъни ва қадр-қиммати, шахсий эркинлиги ва мол-мулки, бошқа ҳуқуқ ва эркинликларига тажовузлардан суд ҳимоясида бўлиш ҳуқуқига эга. Корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар ҳам суд ҳимоясида бўлиш ҳуқуқига эга.

9-модда. Ҳимоя ҳуқуқини таъминлаш. Айбсизлик презумпцияси

Айбланувчига, судланувчига ҳимоя ҳуқуқи таъминланади. Малакали юридик ёрдам олиш ҳуқуқи судловнинг ҳар қандай босқичида кафолатланади.
Айбланувчи, унинг айби қонунда назарда тутилган тартибда исботланмагунча ва суднинг қонуний кучга кирган ҳукми билан аниқланмагунча қадар, айбсиз ҳисобланади.
Ҳеч ким қийноққа солиниши, зўравонликка, шафқатсиз ёки инсон қадр-қимматини камситувчи бошқа тарздаги тазйиққа дучор этилиши мумкин эмас.

10-модда. Судлар фаолиятини ташки-

6

маган ҳолда унга иш ҳақи ва тайин этилган пенсия ўртасидаги фарқ ҳар ойда тўлаб борилади.
Судья ўз хизмат вазифасини бажариш пайтида олган тан жароҳати ёки соғлигига бошқача шикаст етказилиши оқибатида ҳалок бўлса (вафот этса), унинг қарамоғида бўлган меҳнатга қобилиятсиз оила аъзоларига судья иш ҳақининг уларнинг ҳиссасига тўғри келадиган қисми ва боқувчисини йўқотганлиги муносабати билан уларга тайинланган пенсия ўртасидаги фарқ ҳар ойда, мажбурий давлат суғуртаси бўйича олинган тўловларни ҳисобга олмаган ҳолда тўланади.
Судьянинг хизмат вазифасини бажариши билан боғлиқ равишда унга тегишли мол-мулкини йўқ қилиш ёки шикастлаш оқибатида етказилган зарар судьяга ёки унинг оила аъзоларига тўлалигича қопланади.
Ушбу модданинг иккинчи, учинчи, тўртинчи ва бешинчи қисмларида назарда тутилган зарарни қоплаш бўйича тўловлар республика бюджети маблағлари ҳисобидан кейинчалик уларни айбдор шахслардан қонунда белгиланган тартибда ундириб олиш йўли билан амалга оширилади.

V БЎЛИМ. ЯКУНЛОВЧИ ҚОИДАЛАР

76-модда. Суд аппарати

59

Фуқаролик ишлари бўйича туманлараро суднинг, жиноят ишлари бўйича туман (шаҳар) судининг раиси:
суд мажлисларида раислик қилади, судьялар ўртасида ишларни тақсимлайди;
суд статистикасини юритиш ишига раҳбарлик қилади;
суд ходимлари ва халқ маслаҳатчилари малакасини ошириш ишини ташкил этади;
фуқароларни шахсан қабул қилади ҳамда аризалар ва шикоятларни кўриб чиқиш ишини ташкил этади;
қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.
Туманлараро суднинг, туман (шаҳар) судининг раиси йўқлигида унинг ваколатларини амалга ошириш Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар суди раиси томонидан судьялардан бирининг зиммасига юклатилиши мумкин.

4-боб. Ҳарбий судлар

38-модда. Ҳарбий судлар тизими

Ўзбекистон Республикаси ҳарбий судлари тизими Ўзбекистон Республикаси Олий суди ҳарбий ҳайъати, Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий суди, ҳудудий ҳарбий судлардан иборат.

39-модда. Ҳарбий судлар таркиби

Ўзбекистон Республикаси Олий суди ҳар-

26

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди раиси йўқлигида унинг ваколатларини раиснинг биринчи ўринбосари, биринчи ўринбосар ҳам йўқлигида эса, раис ўринбосарларидан бири амалга оширади.

54-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди судлов ҳайъатларининг раислари

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди судлов ҳайъатларининг раислари:
судлов ҳайъатларининг ишини ташкил этади ва уларнинг мажлисларида раислик қилади;
судлов ҳайъатларининг фаолияти тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Раёсатига, шунингдек Пленумига маъруза тақдим этади;
суд амалиётини умумлаштириш учун суд ишларини талаб қилиб олади;
судьялар малакасини ошириш ишини ташкил этади;
қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

6-боб. Қорақалпоғистон Республикаси хўжалик суди, вилоят ва Тошкент шаҳар хўжалик суди

55-модда. Қорақалпоғистон Республикаси хўжалик суди, вилоят ва Тошкент шаҳар хўжалик суди таркиби

39

нуми энг юқори судлов инстанцияси бўлиб, Ўзбекистон Республикаси Олий суди судьялари ва Қорақалпоғистон Республикаси олий судларининг раисларидан иборат таркибда иш олиб боради.
Пленум мажлисларида Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори, адлия вазири қатнашади. Ўзбекистон Республикаси Олий суди раисининг таклифига биноан Пленум мажлисларида Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди раиси, Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди раиси, судьялар, Ўзбекистон Республикаси Олий суди ҳузуридаги илмий-маслаҳат кенгаши аъзолари, вазирликлар, идоралар, бошқа давлат органлари, илмий муассасалар ва жамоат бирлашмалари вакиллари иштирок этиши мумкин.

15-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумини чақириш тартиби

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленуми тўрт ойда камида бир марта чақирилади. Муҳокама қилинадиган умумий масалаларга доир ҳужжатлар лойиҳалари Пленум аъзоларига, Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорига, адлия вазирига мажлисдан йигирма кун илгари юборилади.

16-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленуми Пленум аъзоларининг камида учдан

10

ринчи қисмининг 1, 3 ва 8-бандларида назарда тутилган ҳолларда судьяларнинг тегишли малака ҳайъати қарори асосида тугатишга йўл қўйилади.
Судьялар малака ҳайъати қарори устидан судья қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда шикоят қилишга ҳақли.
Халқ маслаҳатчиларининг ваколатлари ушбу модданинг биринчи қисмида кўрсатилган асослар бўйича тугатилади, ушбу модда биринчи қисмининг 1 ва 3-бандларида кўрсатиб ўтилган асослар бундан мустасно.

72-модда. Судьяларнинг интизомий жавобгарлиги

Қуйидаги ҳолларда судья фақат судьялар малака ҳайъатининг қарорига асосан интизомий жавобгарликка тортилиши мумкин:
одил судловни амалга ошириш чоғида қонунийликни бузганлиги учун;
суд ишини ташкил этишда бепарволиги ёки интизомсизлиги оқибатида йўл қўйган камчиликлари учун, шунингдек хизмат соҳасидаги ёки обрўсига доғ туширадиган бошқа хатти-ҳаракати учун.
Ҳарбий суднинг судьяси ҳарбий интизомни бузганлиги учун ҳам интизомий жавобгарликка тортилиши мумкин.
Суд қарорининг бекор қилиниши ёки ўзгартирилишининг ўзи, суд қарорини чиқаришда қатнашган судьянинг, агар у қонунни била

55

судлов ҳайъати.

44-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик судининг Пленуми

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Пленуми Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди судьялари ва Қорақалпоғистон Республикаси Хўжалик суди раисидан иборат таркибда иш олиб боради.
Пленум мажлисларида Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори қатнашади. Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди раисининг таклифига биноан Пленум мажлисларида Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди раиси, Олий суд раиси, адлия вазири, судьялар, Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди ҳузуридаги илмий-маслаҳат кенгаши аъзолари, вазирликлар, идоралар, давлат ва хўжалик бошқарувининг бошқа органлари, илмий муассасалар ҳамда нодавлат нотижорат ташкилотларининг вакиллари иштирок этиши мумкин.

45-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Пленумини чақириш тартиби

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Пленуми бир йилда камида икки марта чақирилади. Муҳокама қилинадиган умумий масалаларга доир ҳужжатлар лойиҳаси Пленум аъзоларига, Ўзбекистон Республ

30

Раёсат қарори ва баённома раислик қилувчи томонидан имзоланади.

51-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик судининг судлов ҳайъатлари

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик судининг судлов ҳайъатлари:
ишларни биринчи инстанцияда ва кассация тартибида кўради;
суд амалиётини ўрганади ва умумлаштиради;
қонун ҳужжатларини такомиллаштириш юзасидан таклифлар ишлаб чиқади;
суд статистикасини таҳлил қилади;
қонунга мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

52-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди раиси

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди раиси:
Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди фаолиятига ташкилий раҳбарлик қилади;
Ўзбекистон Республикаси хўжалик судларининг ҳал қилув қарорлари, ажримлари ва қарорлари устидан протест киритади;
ишларни назорат тартибида текшириш учун талаб қилиб олади;
Ўзбекистон Республикаси хўжалик судлари томонидан чиқарилган ҳал қилув

35

ларини ҳал этиш билан боғлиқ бўлмаган масалаларни кўриш

Муайян суд ишларини ҳал этиш билан боғлиқ бўлмаган, Ўзбекистон Республикаси Олий суди раиси томонидан Пленум муҳокамасига киритилган масалалар унинг маърузаси бўйича ёки у вакил берган шахсларнинг маърузалари бўйича тингланади.
Масалаларнинг муҳокамасида Пленум мажлисига таклиф қилинган шахслар иштирок этиши мумкин.
Пленум қарори мажлисда иштирок этаётган Пленум аъзоларининг кўпчилик овозини билан очиқ овоз бериш орқали қабул қилинади ва қабул қилинган пайтдан бошлаб кучга киради.
Қонун ҳужжатларини қўллаш масалалари бўйича Пленумнинг раҳбарий тушунтиришлари судлар, ушбу тушунтиришларни берилган қонун ҳужжатларини қўллаётган корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, бошқа органлар ва мансабдор шахслар учун мажбурийдир.

21-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленуми котиби

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленуми котиби Ўзбекистон Республикаси Олий суди судьяси вазифасини бажариш билан бирга Пленум мажлисини тайёрлаш, мажлис баённомасини юритишга доир ишларни

14

Республикаси Олий хўжалик суди Пленумининг розилигисиз жиноий жавобгарликка тортилиши, ҳибсга олиниши мумкин эмас.
Судьяни маъмурий ҳуқуқбузарлик учун жавобгарликка тортишга судьяларнинг тегишли малака ҳайъати розилиги билан йўл қўйилади.
Судьянинг турар жойига ёки хизмат хонасига, фойдаланадиган транспортига кириш, уларни кўздан кечириш, уларда тинтув ўтказиш ёки улардан ашёни олиш, телефондаги сўзлашувини эшитиш, судьяни кўздан кечириш ва уни шахсий тинтув қилиш, шунингдек унинг хат-хабарларини, унга тегишли ашёлар ва ҳужжатларни кўздан кечириш, олиб қўйиш ёки олишга фақат Қорақалпоғистон Республикаси прокурорининг, вилоят, Тошкент шаҳар прокурорининг, Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокурорининг рухсати ёки суднинг қарори билан йўл қўйилади.
Туманлараро, туман (шаҳар) суди, ҳудудий ҳарбий суд судьясига нисбатан жиноят иши юқори турувчи суд судловига, бошқа судлар судьяларига нисбатан эса Ўзбекистон Республикаси Олий суди судловига тегишлидир.
Судда ўз вазифаларини бажараётган даврда халқ маслаҳатчиларига судьялар дахл-

51

Қорақалпоғистон Республикаси олий судлари, вилоят судлари, Тошкент шаҳар судлари, туманлараро, туман (шаҳар) судлари учун – Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан;

ҳарбий судлар учун – Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги томонидан;

Ўзбекистон Республикаси Олий суди, Олий хўжалик суди, Қорақалпоғистон Республикаси хўжалик суди, вилоятлар ва Тошкент шаҳар хўжалик судлари учун – тегишинча Ўзбекистон Республикаси Олий суди, Олий хўжалик суди томонидан амалга оширилади.

Ҳар бир суд алоҳида бино ва автотранспорт билан таъминланади.

79-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий судининг, Олий хўжалик судининг матбуот органи

Ўзбекистон Республикаси Олий суди ва Олий хўжалик суди ўз матбуот органларига эга бўлади.

80-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий суди, Олий хўжалик суди ҳузуридаги илмий-маслаҳат кенгаши

Ўзбекистон Республикаси Олий суди, Олий хўжалик суди ҳузурида маслаҳат органи бўлган ва жамоатчилик асосида ишлайдиган

62

Буклаш чизиғи

Лойиҳа

Ўзбекистон Республикасининг

ҚОНУНИ

СУДЛАР ТЎҒРИСИДА

(янги таҳрири)

I БЎЛИМ. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1-модда. Суд тизими

Ўзбекистон Республикасида Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди, Ўзбекистон Республикаси Олий суди, Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди, фуқаролик ва жиноят ишлари бўйича Қорақалпоғистон Республикаси олий судлари, фуқаролик ва жиноят ишлари бўйича вилоят ва Тошкент шаҳар судлари, фуқаролик ишлари бўйича туманлараро судлар, жиноят ишлари бўйича туман (шаҳар) судлари, ҳарбий судлар, Қорақалпоғистон Республикаси хўжалик суди, вилоят ва Тошкент шаҳар хўжалик судлари фаолият кўрсатадилар.

Ўзбекистон Республикасида ишларнинг тоифаларига қараб судларнинг ихтисослашуви амалга оширилиши мумкин.

Фавқулодда судлар тузишга йўл қўйилмайди.

Ўзбекистон Республикаси Конституциявий судини ташкил этиш ва унинг фаолият тартиби алоҳида қонун билан белгиланади.

3

Қирқиш чизиғи

ришга, судьялик бурчим ва виждоним буюрганидек беғараз, одил ва ҳаққоний бўлишга тантанали қасамёд қиламан".

Судьялар Ўзбекистон Республикаси Давлат байроғи, Қорақалпоғистон Республикасида эса, шунингдек Қорақалпоғистон Республикаси Давлат байроғи олдида тантанали вазиятда қасамёд қиладилар.

Судьялар қуйидаги тартибда қасамёд қиладилар:

Ўзбекистон Республикаси Олий суди судьялари, вилоятлар, Тошкент шаҳар судлари, туманлараро, туман (шаҳар) судлари ва ҳарбий судлар судьялари – Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленуми мажлисида;

хўжалик судлари судьялари – Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Пленуми мажлисида;

Қорақалпоғистон Республикаси олий судлари, туманлараро, туман (шаҳар) судлари судьялари – Қорақалпоғистон Республикаси олий судлари раёсати мажлисида.

64-модда. Судьяларнинг ҳуқуқлари

Судьялар қуйидаги ҳуқуқларга эга:

одил судловни амалга ошириш билан боғлиқ бўлган ўз фармойишларининг бажарилишини мансабдор шахслар ва фуқаролардан талаб қилиш;

одил судловни амалга ошириш учун мансабдор ва бошқа шахслардан маълумотлар

46

Буклаш чизиғи

нумидан ташқари барча инстанция судларининг ҳукмлари, ҳал қилув қарорлари, ажримлари ва қарорлари устидан протест киритади;

Ўзбекистон Республикаси Олий суди тегишли судлов ҳайъатларининг ташкилий ишига раҳбарлик қилади;

судлов ҳайъатларининг фаолияти тўғрисидаги маърузаларни Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумига тақдим этади;

Ўзбекистон Республикаси Олий суди судлов ҳайъатларининг мажлисларида раислик қилиши мумкин;

ишларни назорат тартибида текшириш учун талаб қилиб олади;

суд амалиётини умумлаштириш, суд статистикасини таҳлил қилиш ишларини ташкил этади;

Ўзбекистон Республикаси судлари томонидан чиқарилган, ўзлари протест киритишга ҳақли бўлган ҳукмлар, ҳал қилув қарорлари, ажримлар ва қарорлар ижросини тўхтатиб туради;

судьялар ва суднинг бошқа ходимлари малакасини ошириш ишларини ташкил этади;

вазифалар тақсимотига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Олий судининг таркибий бўлинмалари ишига раҳбарлик қилади;

фуқароларни шахсан қабул қилади;

19

Қирқиш чизиғи

қилинади.

Қуйидаги ҳолларда давлат суғурта органлари суғурта суммаларини тўлайди:

судья ўз вазифасини бажариш даврида ёки ваколат муддати тугаганидан кейин ҳалок бўлса (вафот этса), башарти бу ҳодиса судья ўз хизмат вазифасини адо этиш пайтида олган тан жароҳати ёки соғлиғининг бошқача шикастланиши оқибатида рўй берган бўлса, унинг ворисларига судьянинг эллик ойлик иш ҳақи миқдорида;

судья хизмат вазифасини бажариш пайтида келажакда ўз касбида ишлаш имкониятидан маҳрум қиладиган даражада майиб бўлиб қолса ёки соғлиғига бошқача шикаст етказилганида – судьянинг йигирма беш ойлик иш ҳақи миқдорида;

судья хизмат вазифасини бажариш пайтида келажакда ўз касбида ишлаш имкониятидан маҳрум этмайдиган ва узоқ муддатга меҳнат фаолиятини тўхтатишга олиб келмайдиган тан жароҳати ёки соғлиғига бошқача шикаст етказилганида – судьянинг беш ойлик иш ҳақи миқдорида.

Судья хизмат вазифасини бажариш пайтида келажакда ўз касбида ишлаш имкониятидан маҳрум қиладиган даражада майиб бўлиб қолганида ёки соғлиғига бошқача шикаст етказилганида мажбурий давлат суғуртаси бўйича олинган тўловларни ҳисобга ол

58

Буклаш чизиғи

лий жиҳатдан таъминлаш

Ўзбекистон Республикаси Олий суди фаолиятини ташкилий жиҳатдан таъминлаш Ўзбекистон Республикаси Олий суди томонидан амалга оширилади.

Қорақалпоғистон Республикаси олий судлари, вилоятлар ва Тошкент шаҳар судлари, туманлараро, туман(шаҳар) судларининг фаолиятини ташкилий жиҳатдан таъминлаш судьяларнинг мустақиллиги ва уларнинг фақат қонунга бўйсуниши принципига қатъий риоя қилинган ҳолда, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан амалга оширилади.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги:

судларни ташкил этиш масалалари юзасидан Ўзбекистон Республикаси Олий суди билан биргаликда таклифлар ишлаб чиқади ва уларни Ўзбекистон Республикаси Президенти муҳокамасига киритади;

Ўзбекистон Республикаси Олий суди билан биргаликда судьяликка номзодлар танлаш ва тайёрлашни амалга оширади;

суд кадрлари малакасини ошириш билан шуғулланади;

судларнинг моддий-техника таъминоти ҳамда улар фаолият олиб бориши учун зарур шароит яратиш ишларини ташкил этади;

халқ маслаҳатчилари сайловини ўтказиш

7

Қирқиш чизиғи

амалга оширади;

қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

IV БЎЛИМ. СУДЬЯЛАР МАҚОМИ

7-боб. Судьялар, уларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

59-модда. Судьялар

Судьялар қонунга мувофиқ одил судловни амалга оширишга ваколат берилган шахслардир.

Ўзбекистон Республикасида барча судьялар бир хил мақомга эга.

Судларнинг раислари, раис ўринбосарлари айни вақтда судьядир.

60-модда. Судьяликка номзодларга қўйиладиган талаблар

Йигирма беш ёшдан кичик бўлмаган, олий юридик маълумотга, юридик ихтисос бўйича камида икки йиллик меҳнат стажига эга бўлган, судьялар захирасида турган ҳамда малака имтиҳонини топширган Ўзбекистон Республикаси фуқароси туманлараро, туман (шаҳар) суди, хўжалик суди судьяси бўлиши мумкин.

Судьялар захирасини шакллантириш тартиби қонун ҳужжатларида белгиланади.

Олий юридик маълумотга, юридик ихтисос бўйича камида беш йиллик, шу жумла-

42

Буклаш чизиғи

ўз ваколатлари доирасида ишларни биринчи инстанцияда кўради;

ишларни апелляция ва кассация тартибида кўради;

суд амалиётини умумлаштиради;

қонунга мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

33-модда. Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар суди раиси

Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар суди раиси:

суд фаолиятига ташкилий раҳбарлик қилади;

суд ишлари бўйича чиқарилган ҳукмлар, ҳал қилув қарорлари, ажримлар ва қарорлар устидан қонунда белгиланган доирада ва тартибда протест киритади;

ишларни назорат тартибида текшириш учун талаб қилиб олади;

суд раёсатининг қарорлари бажарилиши устидан назоратни амалга ошириш ишини ташкил этади;

суд раёсатини чақиради ва унинг мажлисларида раислик қилади;

малака ҳайъати таркиби тўғрисида, судьяликка номзодлар ва малака даражалари бериш тўғрисида тақдимномалар киритади;

Қорақалпоғистон Республикаси, вилоят, Тошкент шаҳар судларининг судьяларини ин-

23

Қирқиш чизиғи — **5-саҳифа** — Қирқиш чизиғи

раисининг тақдимномасига биноан Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан; Қорақалпоғистон Республикаси судлари судьясининг ваколатлари - Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси Раисининг тақдимномасига биноан белгиланган тартибда Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси томонидан қуйидаги ҳолларда тугатилади:

1) у судьялар қасамёдини бузган тақдирда;

2) унинг ёзма аризасига кўра;

3) судьяларнинг тегишли малака ҳайъати томонидан огоҳлантириш қилинганидан ёки ваколатлари тўхтатилганидан кейин ўз лавозимига зид фаолият билан шуғулланишни давом эттираверган тақдирда;

4) суд қарори билан муомалага лаёқатсиз деб топилган тақдирда;

5) судья Ўзбекистон Республикаси фуқаролигини йўқотган тақдирда;

6) унга нисбатан суднинг айблов ҳукми қонуний кучга кирган тақдирда;

7) у суднинг қарори билан ўлган деб эълон қилинган тақдирда;

8) соғлиғи ҳолатига ёки бошқа узрли сабабларга кўра узоқ вақт мобайнида судьялик вазифасини бажаришга қодир бўлмай қолган тақдирда.

Судьянинг ваколатларини ушбу модда би-

54

Буклаш чизиғи

икки қисми ҳозир бўлган тақдирда ваколатли ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленуми:

ишларни назорат тартибида кўради;

суд амалиётини умумлаштириш материалларини кўриб чиқади ва қонун ҳужжатларини қўллаш масалалари юзасидан раҳбарий тушунтиришлар беради;

Судьялар олий малака ҳайъатини сайлайди ва унинг фаолияти тўғрисидаги ахборотни тинглайди;

Ўзбекистон Республикаси Олий суди раисининг тақдимномасига биноан Ўзбекистон Республикаси Олий суди ҳузуридаги илмий-маслаҳат кенгаши таркибини тасдиқлайди;

Ўзбекистон Республикаси Олий суди раисининг тақдимномасига биноан Раёсат таркибини, судлов ҳайъатлари таркиби ва уларнинг раисларини, шунингдек Пленум котибини тасдиқлайди;

Раёсат иши тўғрисидаги ахборотларни, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Олий суди судлов ҳайъатлари фаолияти ҳақидаги маърузаларни тинглайди;

Қорақалпоғистон Республикаси олий судлари, вилоятлар ва Тошкент шаҳар судлари, Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий суди раисларининг қонун ҳужжатларини қўллаш амалиёти тўғрисидаги, шунингдек Ўзбекистон

11

Қирқиш чизиғи

босарлари:

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик судининг ва хўжалик судларининг низоларни ҳал қилиш бўйича судлов ҳайъатлари чиқарган ҳал қилув қарорлари, ажримлар ва қарорлар устидан протест киритади;

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди тегишли судлов ҳайъатларининг ташкилий ишига раҳбарлик қилади;

ишларни назорат тартибида текшириш учун талаб қилиб олади;

суд амалиётини умумлаштириш, суд статистикасини таҳлил қилиш ишини ташкил этади;

Ўзбекистон Республикаси хўжалик судлари томонидан чиқарилган, ўзлари протест киритишга ҳақли бўлган ҳал қилув қарорлари, ажримлар ва қарорлар ижросини тўхтатиб туради;

судьялар ва суднинг бошқа ходимлари малакасини ошириш ишларини ташкил этади;

вазифалар тақсимотига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик судининг таркибий бўлинмалари ишига раҳбарлик қилади;

фуқароларни ҳамда корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг вакилларини шахсан қабул қилади;

қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

38

Буклаш чизиғи

бий ҳайъати лавозим бўйича Ўзбекистон Республикаси Олий суди раисининг ўринбосари бўлган ҳарбий ҳайъат раиси, ҳарбий ҳайъат раисининг ўринбосари ва судьялардан иборат бўлади.

Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий суди вилоят суди ҳуқуқида фаолият олиб боради ҳамда раис, раис ўринбосари, судьялар ва халқ маслаҳатчиларидан иборат бўлади.

Ҳудудий ҳарбий суд туман суди ҳуқуқида фаолият олиб боради ва раис, судьялар, халқ маслаҳатчиларидан, зарурат бўлганда эса раис ўринбосаридан ҳам иборат бўлади.

40-модда. Ҳарбий судларнинг ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси ҳарбий судлари:

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари сафида, чегара қўшинларида, Давлат чегараларини ҳимоя қилувчи қўмита, Миллий хавфсизлик хизмати органларида, Ички ишлар вазирлигининг ички ва соқчилик қўшинларида, Фавқулодда вазиятлар вазирлиги органларида, қонун ҳужжатларига мувофиқ ташкил этиладиган бошқа ҳарбий тузилмаларда хизмат қилаётган шахслар, шунингдек машқ йиғинларида бўлган вақтда ҳарбий хизматга мажбурлар томонидан Ўзбекистон Республикаси ҳудудида содир этилган жиноятлар тўғрисидаги ишларни;

27

Қирқиш чизиғи

ришлар беришни, шунингдек қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳоллардан ва тартибдан ташқари, кимга бўлмасин, танишиб чиқиш учун ишларни тақдим этишни талаб қилиш тақиқланади.

Оммавий ахборот воситалари ўз хабарларида муайян иш юзасидан суд муҳокамаси натижаларини олдиндан белгилаб қўйишга ёки судга бошқача тарзда таъсир этишга ҳақли эмас.

69-модда. Судьялар дахлсизлиги

Судьянинг шахси дахлсиз. Судьянинг дахлсизлиги унинг турар жойига, хизмат хонасига, фойдаланадиган транспорти ва алоқа воситаларига, хат-хабарларига, унга тегишли ашёлар ва ҳужжатларга тааллуқлидир.

Судьяларнинг шахсий хавфсизлигини таъминлаш мақсадида уларга тегишинча Ўзбекистон Республикаси Олий суди раиси, Олий хўжалик суди раиси, адлия вазири томонидан белгиланадиган рўйхат бўйича ўқотар қурол берилади. Зарур ҳолларда тегишли суд раисининг қарорига биноан ички ишлар органи судьяга ва унинг оиласи учун қуролли соқчилар ажратади.

Судьяга нисбатан жиноят иши фақат Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори томонидан қўзғатилиши мумкин.

Судья тегишинча Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг ёки Ўзбекистон

50

Буклаш чизиғи

ташкилий жиҳатдан таъминлайди ва Пленум қабул қилган қарорларнинг ижроси учун зарур бўлган ҳаракатларни амалга оширади.

22-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий суди Раёсатининг таркиби

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Раёсати Ўзбекистон Республикаси Олий суди судьяларидан Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленуми белгилайдиган миқдорда тузилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди раиси, унинг биринчи ўринбосари ва ўринбосарлари Раёсат таркибига лавозим бўйича кирадилар.

Раёсат мажлиси ҳар ойда камида бир марта ўтказилади ва Раёсат аъзоларининг кўпчилиги ҳозир бўлган тақдирда ваколатли ҳисобланади.

Раёсат қарори ушбу Қонуннинг 17-моддасида белгиланган тартибда қабул қилинади ва раислик қилувчи томонидан имзоланади.

23-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий суди Раёсатининг ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Раёсати:

ишларни кассация ва назорат тартибида кўради;

суд амалиётини умумлаштириш натижаларини кўриб чиқади;

Қорақалпоғистон Республикаси олий суд-

15

Қирқиш чизиғи

хўжалик суди судьяларидан Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Пленуми белгилайдиган миқдорда тузилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди раиси, унинг биринчи ўринбосари ва ўринбосарлари Раёсат таркибига лавозим бўйича кирадилар.

Раёсатнинг мажлиси ҳар ойда камида бир марта ўтказилади ва Раёсат аъзоларининг кўпчилиги ҳозир бўлган тақдирда ваколатли ҳисобланади.

50-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Раёсатининг ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Раёсати:

ишларни назорат тартибида кўради;

суд амалиётини умумлаштириш натижаларини кўриб чиқади;

Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар хўжалик судлари раисларининг хўжалик судлари ишларини ташкил этиш ҳақидаги маърузаларини тинглайди;

хўжалик судлари, Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик судининг судлов ҳайъатлари ва аппарати ишини ташкил этиш масалаларини кўриб чиқади;

қонунга мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

Раёсат мажлисида баённома юритилади.

34

Буклаш чизиғи

ликаси Бош прокурорига мажлисдан йигирма кун илгари юборилади.

46-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Пленумининг ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Пленуми аъзоларининг камида учдан икки қисми ҳозир бўлган тақдирда Пленум ваколатли ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Пленуми:

суд амалиётини умумлаштириш материалларини кўриб чиқади ва қонун ҳужжатларини қўллаш масалалари юзасидан раҳбарий тушунтиришлар беради;

Судьялар малака ҳайъатини сайлайди ва унинг фаолияти тўғрисидаги ахборотни тинглайди;

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди раисининг тақдимномасига биноан Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди ҳузуридаги илмий-маслаҳат кенгаши таркибини тасдиқлайди;

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди раисининг тақдимномасига биноан Раёсат таркибини, судлов ҳайъатлари таркиби ва уларнинг раисларини, шунингдек Пленум котибини тасдиқлайди;

Раёсат иши тўғрисидаги ахборотларни, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Олий хўжа-

31

қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди раиси йўқлигида унинг ваколатларини раиснинг биринчи ўринбосари, биринчи ўринбосар ҳам йўқлигида эса раис ўринбосарларидан бири амалга оширади.

27-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий суди судлов ҳайъатларининг раислари

Ўзбекистон Республикаси Олий суди судлов ҳайъатларининг раислари:

судлов ҳайъатлари ишини ташкил этади ва уларнинг мажлисларида раислик қилади;

судлов ҳайъатларининг фаолияти тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Олий суди Раёсатига маъруза тақдим этади;

суд амалиётини умумлаштириш учун суд ишларини талаб қилиб олади;

қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

2-боб. Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар суди

28-модда. Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар суди таркиби

Фуқаролик ишлари бўйича Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, фуқаролик ишлари бўйича вилоят, Тошкент шаҳар судлари раис, раис ўринбосари, судьялардан иборат

Буклаш чизиғи

Қорақалпоғистон Республикаси судьялари Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси Раисининг Ўзбекистон Республикаси Президенти билан келишилган тақдимномасига биноан Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси томонидан сайланади.

Вилоят судлари, Тошкент шаҳар судлари, туманлараро, туман (шаҳар) судлари судьялари Ўзбекистон Республикаси адлия вазири ва Ўзбекистон Республикаси Олий суди раисининг биргаликдаги тақдимномасига биноан, хўжалик судлари судьялари эса – Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди раисининг тақдимномасига биноан Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан тайинланади.

Ҳарбий судлар судьялари Ўзбекистон Республикаси Олий суди Раисининг тақдимномасига биноан Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан тайинланади.

Судьялар беш йил муддатга сайланади ёки тайинланади.

63-модда. Судьялар қасамёди

Илк бор судьялик лавозимига сайланган ёки тайинланган шахс қуйидаги мазмунда қасамёд қилганидан кейин ўз вазифасини бажаришга киришади:

"Зиммамга юклатилган вазифаларни ҳалол ва виждонан бажаришга, одил судловни фақат қонунга бўйсунган ҳолда амалга оши-

Қирқиш чизиғи

2-модда. Одил судловнинг фақат суд томонидан амалга оширилиши. Суд ҳокимиятининг мустақиллиги

Ўзбекистон Республикасида одил судловни фақат суд амалга оширади.

Судьялар мустақилдирлар, фақат қонунга бўйсунадилар. Судьяларнинг одил судловни амалга ошириш борасидаги фаолиятига бирон-бир тарзда аралашишга йўл қўйилмайди ва бундай аралашув қонунга мувофиқ жавобгарликка сабаб бўлади.

Ўзбекистон Республикасида суд ҳокимияти қонун чиқарувчи ҳамда ижро этувчи ҳокимиятлардан, сиёсий партиялар ва бошқа жамоат бирлашмаларидан мустақил ҳолда фаолият кўрсатади.

3-модда. Суд ҳужжатларининг мажбурийлиги

Суд ҳужжатлари барча давлат органлари, жамоат бирлашмалари, корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар, мансабдор шахслар, фуқаролар учун мажбурийдир ҳамда Ўзбекистон Республикасининг барча ҳудудида ижро этилиши шарт.

4-модда. Суднинг вазифалари

Ўзбекистон Республикасида суднинг фаолияти Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ва бошқа қонунларида ҳамда инсон ҳуқуқлари тўғрисидаги халқаро ҳужжатларда эълон қилинган фуқароларнинг ҳуқуқ ва Рес-

Буклаш чизиғи

зири ва Ўзбекистон Республикаси Олий суди раисининг биргаликдаги тақдимномасига биноан Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан тасдиқланади.

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг, ҳарбий судларнинг штат жадвали Ўзбекистон Республикаси Олий суди раиси томонидан, Ўзбекистон Республикаси хўжалик судларининг штат жадвали эса Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди раиси томонидан тасдиқланади.

Қорақалпоғистон Республикаси олий судларининг, вилоятлар ва Тошкент шаҳар судларининг, туманлараро, туман (шаҳар) судларининг штат жадвали Ўзбекистон Республикаси адлия вазири томонидан тасдиқланади.

78-модда. Судларни молиялаш ва уларнинг моддий-техника таъминоти

Судларни молиялаш, уларнинг моддий-техника ва ўзга хил таъминоти, биноларини қўриқлаш ва сақлаб туриш республика бюджетидан ажратиладиган маблағлар ҳисобидан амалга оширилади. Ажратиладиган маблағларнинг миқдори Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланади.

Ажратилган маблағларни тақсимлаш:

Қирқиш чизиғи ---- Қирқиш чизиғи

зомий жавобгарликка тортиш ҳақида иш қўзғатади;

судьялар, суднинг бошқа ходимлари ҳамда халқ маслаҳатчилари малакасини ошириш ишини ташкил этади;

суд амалиётини умумлаштириш ва суд статистикасини юритиш ишини ташкил этади;

судьялар малака ҳайъати қарорлари устидан Судьялар олий малака ҳайъатига тақдимномалар киритади;

фуқароларни шахсан қабул қилади ҳамда аризалар ва шикоятларни кўриб чиқиш ишини ташкил этади;

қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

34-модда. Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар суди раисининг ўринбосари

Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар суди раисининг ўринбосари:

судлов ҳайъати ишини ташкил этади ҳамда унинг мажлисларида раислик қилади;

судлов ҳайъатининг фаолияти тўғрисида суд раёсатига маърузалар тақдим этади;

фуқароларни шахсан қабул қилади;

суд раиси йўқлигида унинг ваколатини амалга оширади;

қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

Буклаш чизиғи

рувчи судьяларни бошқа ҳайъат таркибида иш кўришга жалб этади;

раис ўринбосарлари ўртасида вазифаларни тақсимлайди;

судьялар ўртасида ишларни тақсимлайди;

судьялар ва суднинг бошқа ходимлари малакасини ошириш ишини ташкил этади;

суд амалиётини умумлаштириш ва суд статистикасини юритиш ишини ташкил этади;

фуқароларни, корхоналар, муассасалар, ташкилотларнинг вакилларини шахсан қабул қилади ҳамда ариза ва шикоятларни кўриб чиқиш ишини ташкил этади;

қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

58-модда. Қорақалпоғистон Республикаси хўжалик суди, вилоят ва Тошкент шаҳар хўжалик суди раисининг ўринбосари

Қорақалпоғистон Республикаси хўжалик суди, вилоят ва Тошкент шаҳар хўжалик суди раисининг ўринбосари:

вазифалар тақсимотига мувофиқ суд ишига раҳбарлик қилади;

тегишли ҳайъатлар ишини ташкил этади ва уларнинг мажлисларида раислик қилади;

фуқароларни ҳамда корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг вакилларини шахсан қабул қилади;

суд раиси йўқлигида унинг ваколатларини

Қирқиш чизиғи

ишларини ташкил қилади;

суд статистикасини юритиш ва суд қарорларини ижро қилиш ишларини ташкил этади;

судларнинг мустақиллигини мустаҳкамлаш, уларнинг ижтимоий ҳимоя қилинишига қаратилган чора-тадбирларни ишлаб чиқади ва амалга оширади.

Хўжалик судлари фаолиятини ташкилий жиҳатдан таъминлаш Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди томонидан амалга оширилади.

11-модда. Қонунчилик ташаббуси

Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Олий суди ва Олий хўжалик суди Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисида қонунчилик ташаббуси ҳуқуқига эга.

II БЎЛИМ. УМУМИЙ ЮРИСДИКЦИЯ СУДЛАРИ

1-боб. Ўзбекистон Республикаси Олий суди

12-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий судининг ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Олий суди фуқаролик, жиноий ва маъмурий судлов соҳасида суд ҳокимиятининг олий органидир.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Қорақалпоғистон Республикаси олий судлари,

Буклаш чизиғи

лар судьяларининг малака ҳайъатлари эса – ҳарбий судлар судьялари мажлисларида ана шу муддатга сайланади.

Судьялар малака ҳайъатларининг фаолиятини ташкил этиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси томонидан тасдиқланадиган низом билан белгиланади.

9-боб. Судьяларнинг моддий ва ижтимоий таъминоти

74-модда. Судьяларнинг моддий таъминоти

Судьяларнинг иш ҳақи уларнинг лавозими бўйича белгиланган маошдан, малака даражаси, хизмат муддати учун тўланадиган қўшимча ҳақлардан иборат бўлиб, унинг миқдори қонун ҳужжатлари билан белгиланади.

Судьяларга ҳар йили ўттиз олти иш кунидан иборат ҳақ тўланадиган меҳнат таътили берилади.

Судья сайланган ёки тайинланган кундан бошлаб олти ой ичида уй-жой ҳамда шахсий телефон билан таъминланади.

75-модда. Судьяларни ва уларнинг оила аъзоларини ижтимоий ҳимоялаш чоралари

Судьяларнинг ҳаёти ва соғлиғи давлатнинг махсус муҳофазасида бўлади ҳамда республика бюджети маблағлари ҳисобидан давлат томонидан мажбурий тартибда суғурта

Қирқиш чизиғи Қирқиш чизиғи

ҳарбий қисмлар, ҳарбий бошқарув органларининг қўмондонлигига нисбатан ҳарбий хизматчиларнинг даъволари бўйича фуқаролик ишларини ва мазкур мансабдор шахсларнинг ғайриқонуний ҳаракатлари (қарорлари) устидан бериладиган шикоятларни, шунингдек алоҳида ҳолатларга кўра умумий юрисдикция судлари фаолият кўрсатмаётган жойларда барча фуқаролик ва жиноят ишларини, худди шунингдек давлат сирларига даҳлдор бошқа ишларни кўради.

41-модда. Ҳарбий судлар фаолиятини ташкил этиш

Ҳарбий судлар фаолиятини ташкил этиш қонун ҳужжатлари билан белгиланади.

III БЎЛИМ. ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ХЎЖАЛИК СУДЛАРИ

5-боб. Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди

42-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик судининг ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди хўжалик судлов соҳасида суд ҳокимиятининг олий органидир.

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Қорақалпоғистон Республикаси хўжалик судининг, вилоятлар ва Тошкент шаҳар хўжалик судларининг судлов фаолияти усти-

Буклаш чизиғи

судига тақдимномалар киритади;

судлов ҳайъатлари таркиби ва уларнинг раислари тўғрисида, Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Раёсати ҳамда Судьялар малака ҳайъати таркиби тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Пленумига тақдимномалар киритади;

хўжалик судлари судьялигига номзодлар ҳақида Ўзбекистон Республикаси Президентига тақдимномалар киритади;

Ўзбекистон Республикаси хўжалик судлари судьяларини интизомий жавобгарликка тортиш ҳақида иш қўзғатади;

раис ўринбосарлари ўртасида вазифаларни тақсимлайди;

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик судининг штат жадвалини тасдиқлайди;

ўз ваколатлари доирасида буйруқлар ва фармойишлар чиқаради;

фуқароларни, корхоналар, муассасалар, ташкилотларнинг вакилларини шахсан қабул қилади ҳамда ариза ва шикоятларни кўриб чиқиш ишини ташкил этади;

қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

53-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди раисининг биринчи ўринбосари, ўринбосарлари

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди раисининг биринчи ўринбосари, ўрин-

Қирқиш чизиғи

публикаси Олий суди Пленумининг раҳбарий тушунтиришларини бажариш тўғрисидаги маърузаларини тинглайди;

Ўзбекистон Республикаси Олий суди матбуот органининг таҳрир ҳайъати таркибини тасдиқлайди;

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленуми ва Раёсати регламентини тасдиқлайди.

қонунга мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

17-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумида суд ишларини кўриш тартиби

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленуми ишни назорат тартибида кўриш чоғида Ўзбекистон Республикаси Олий суди судьясининг иш ҳолатлари ва протест важлари ҳақидаги маърузасини тинглайди. Сўнгра Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг, шунингдек тарафлар иштирок этаётган бўлса, уларнинг фикри тингланади. Протест бўйича муҳокама тугаганидан кейин яширин овоз бериш ўтказилади. Протестни муҳокама қилиш ва овоз бериш чоғида мажлислар залида Пленум аъзоларидан бошқа шахсларнинг бўлишига йўл қўйилмайди. Пленум аъзолари овоз беришда бетараф қолишга ҳақли эмас. Раислик қилувчи охирги бўлиб овоз беради.

Протест юзасидан қарор, агар уни ёқлаб Пленум аъзоларининг кўпчилиги овоз берти-

Буклаш чизиғи

дан судья қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда шикоят қилишга ҳақли.

Судьялик ваколатларининг тўхтатилиши унга иш ҳақи тўланиши тўхтатилишига ёки унинг иш ҳақи миқдори камайтирилишига, судьянинг таъминоти даражасини пасайтиришга ва судьяни ушбу Қонунда белгиланган дахлсизлик кафолатларидан маҳрум қилишга сабаб бўлмайди, эҳтиёт чораси сифатида судьяга нисбатан ҳибсга олиш чораси танланган ҳоллар бундан мустасно.

71-модда. Судьянинг ваколатларини тугатиш

Ўзбекистон Республикаси Олий суди, Олий хўжалик суди судьясининг ваколатлари Ўзбекистон Республикаси Президентининг тақдимномасига биноан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси томонидан; вилоятлар, Тошкент шаҳар судлари, туманлараро, туман (шаҳар) судлари судьясининг ваколатлари – Ўзбекистон Республикаси адлия вазири ва Ўзбекистон Республикаси Олий суди раисининг биргаликдаги тақдимномасига биноан, ҳарбий судлар судьясининг ваколатлари эса Ўзбекистон Республикаси Олий суди раисининг тақдимномасига биноан Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан; вилоятлар ва Тошкент шаҳар хўжалик судлари судьясининг ваколатлари – Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди

Қирқиш чизиғи ---- Қирқиш чизиғи

лик суди судлов ҳайъатлари фаолияти ҳақидаги маърузаларни тинглайди;

Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар хўжалик судлари раисларининг қонун ҳужжатларини қўллаш амалиёти тўғрисидаги, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Пленумининг раҳбарий тушунтиришларини бажариш тўғрисидаги маърузаларини тинглайди;

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди матбуот органининг таҳрир ҳайъати таркибини тасдиқлайди;

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Пленуми ва Раёсати регламентини тасдиқлайди;

қонунга мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

47-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Пленумида масалаларни кўриш

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди раиси томонидан Пленум муҳокамасига киритилган масалалар унинг маърузаси бўйича ёки у ваколат берган шахсларнинг маърузалари бўйича тингланади.

Масалаларнинг муҳокамасида Пленум мажлисига таклиф қилинган шахслар иштирок этиши мумкин.

Пленум қарори мажлисда иштирок этаётган Пленум аъзоларининг кўпчилик овози

Буклаш чизиғи

билан очиқ овоз бериш орқали қабул қилинади ва қабул қилинган пайтдан бошлаб кучга киради.

Пленум мажлисларида баённома юритилади. Пленум қарори ва баённома Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди раиси ва Пленум котиби томонидан имзоланади.

Қонун ҳужжатларини қўллаш масалалари бўйича Пленумнинг раҳбарий тушунтиришлари хўжалик судлари, ушбу тушунтиришлар берилган қонун ҳужжатларини қўллаётган корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, бошқа органлар ва мансабдор шахслар учун мажбурийдир.

48-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Пленуми котиби

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Пленуми котиби Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди судьяси вазифасини бажариш билан бирга Пленум мажлисини тайёрлашга, мажлис баённомасини юритишга доир ишларни ташкилий жиҳатдан таъминлайди ва Пленум қабул қилган қарорларнинг ижроси учун зарур бўлган ҳаракатларни амалга оширади.

49-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Раёсатининг таркиби

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Раёсати Ўзбекистон Республикаси Олий

Қирқиш чизиғи

лари, вилоятлар ва Тошкент шаҳар судлари, Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий суди раисларининг қонун ҳужжатларини қўллаш амалиёти тўғрисидаги маърузаларини тинглайди;

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг судлов ҳайъатлари ва аппарати ишини ташкил этиш масалаларини кўриб чиқади;

қонунга мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

24-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий судининг судлов ҳайъатлари

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг судлов ҳайъатлари:

ишларни биринчи инстанцияда ва назорат тартибида кўради;

суд амалиётини ўрганади ва умумлаштиради;

қонун ҳужжатларини такомиллаштириш юзасидан таклифлар ишлаб чиқади;

суд статистикасини таҳлил қилади;

қонунга мувофиқ бошқа ваколатларни амалга оширади.

25-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий судининг раиси

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг раиси:

Ўзбекистон Республикаси Олий суди фаолиятига ташкилий раҳбарлик қилади;

Ўзбекистон Республикаси судларининг ҳукм-

Буклаш чизиғи

судга ҳурматсизлик ёки муайян ишларни ҳал қилишга аралашганлик, судьялар дахлсизлигини бузганлик учун жавобгарлик;

судьяга унинг юксак мақомига муносиб равишда давлат ҳисобидан моддий ва ижтимоий таъминот бериш.

67-модда. Судьяга нисбатан қилинган ҳурматсизлик учун жавобгарлик

Давлат органлари, корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар, мансабдор шахслар, фуқаролар судьяларни ҳурмат қилиши ва уларнинг мустақиллигига риоя этиши шарт.

Судьяга ҳурматсизлик қилиш, шунингдек уни очиқдан-очиқ менсимасликдан далолат берувчи ҳаракатлар қилиш қонун ҳужжатларига биноан жавобгарликка сабаб бўлади.

68-модда. Суд ишларини ҳал қилишда аралашишга йўл қўйилмаслиги

Судьяларнинг одил судловни амалга ошириш борасидаги фаолиятига аралашишга йўл қўйилмайди.

Муайян ишни ҳар томонлама тўла ва холисона кўришга тўсқинлик қилиш ёки ғайриқонуний суд қарори чиқарилишига эришиш мақсадида судьяларга қандай бўлмасин бирон-бир тарзда таъсир ўтказиш қонун ҳужжатларига мувофиқ жиноий жавобгарликка сабаб бўлади.

Кўрган ёки судловида бўлган ишлар моҳияти бўйича судьядан бирон-бир тушунти-

УМИД СЎНМАСИН

Тошкент шаҳар ногирон аёллар, болалар маънавият ва маърифат маркази ташкил этилганига унча кўп бўлгани йўқ. Шунга қарамай унда ўнлаб ҳаракати чекланган аёллар ва болалар миллий ҳунармандчилик, рассомлик, бадиий ижод сирларини ўрганяптилар.

Куни кеча бўлиб ўтган «Олтин ниҳол» хайрия кўргазмасида ана шу ижодкорларнинг ижодий ишлари намойиш этилди.- Халқимизнинг бой маънавий меросини ўзида акс эттирган миллий ҳунармандчилик намуналари, палаклар, ижодкор болалар чизган расмлар кўргазма қатнашчиларининг таҳсинларига сазовор бўлди. Айниқса, Азамат Аҳмедов, Сардор Халикбердиевлар чизган расмлар, шунингдек, Зарифа Содиқова, Маҳмуда Тоироваларнинг ижодлари юксак баҳоланиб, ҳомийлар томонидан эсдалик совғалари билан тақдирланди.

— Саховатли инсонларнинг меҳр-мурувватларидан, ғамхўрликларидан мамнунмиз, — дейди марказ раҳбари З.Раҳматуллаева. — Хусусан, «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармаси, Тошкент шаҳар ҳокимлиги, Қизил ярим ой жамиятининг саховотпеша раҳбарлари бизга ёрдам бераяптилар. «Бешёғоч» фирмаси эса мана шу бугунги кўргазмамиз иштирокчиларини ширинликлари билан сийлади.

Дилбар ТУРҒУНОВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

«MALVIL» МЧЖ *саноат электр жиҳозларини жаҳондаги машҳур корхоналардан бевосита етказиб беради.*

ДИЗЕЛЛИ ВА БЕНЗИН БИЛАН ИШЛАЙДИГАН ҚУВВАТИ 300 ВА дан 800 кВАга БЎЛГАН

ЭЛЕКТРОСТАНЦИЯЛАР

исталган қувватдагиси

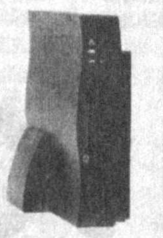

Ишлаб чиқарувчилар: Германия (GEKO), Италия (Lifter), Япония (Honda), Россия

UPS - ҚУВВАТИ 300 ВА дан 800 кВАга БЎЛГАН УЗЛУКСИЗ ОЗУҚА БЛОКЛАРИ

Ишлаб чиқарувчи: Франция (MGE).

КАФОЛАТ. ЭХТИЁТ ҚИСМЛАР ЕТКАЗИБ БЕРИЛАДИ. ТЕХНИК ХИЗМАТ.

2751

Тошкент ш., 700000, В. Малясов кўчаси, 3, 113,115-хоналар.
Тел.: (998-71) 120-68-36, (998-712) 41-31-24, 30-20-36. E-mail: malvil @ operamail. com.

ЭЪЗОЗ

Яқинда Гулистон шаҳрининг ёзги томошагоҳида вилоят ҳокимлиги ва хотин-қизлар қўмитасининг ташаббуси билан «Мустақиллик аёллар тақдирида» деб номланган тадбир бўлиб ўтди.

Мустақиллик нафақат Мирзачўл аёлларининг меҳнат ва яшаш шароитларини яхшилади, балки улар онгида ўзига хос инқилоб ҳам ясади. Бугунги кунда вилоятнинг қай бир манзилига борманг, ана шу аёлларнинг меҳнати, қалб қўри билан юзага келаётган ўзгаришларни кўриб қалбингиз қувончга тўлади. Улар нафақат ишлаб чиқаришда, балки таълим-тарбия, ёш авлодни жисмонан соғлом, маънавий баркамол қилиб ўстиришда ҳам жонбозлик кўрсатишмоқда. Тадбирда ана шу масалалар хусусида сўз борди.

Шу куни Мирзачўлнинг икки ажойиб аёли —Назира Йўлдошева ва Лола Эрбўтаеваларнинг таваллуд кунлари тантанали нишонланди. Бу икки инсоннинг ҳаёт йўли кўпчиликка ибрат бўлса арзийди. Тадбирда шунингдек, кам таъминланган оилаларга «Соғлом авлод» нодавлат ташкилоти, «Наврўз» хайрия жамғармаси ва «Қизил ярим ой» жамиятининг совғалари топширилди.

А. ХОНИМҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Тошкент шаҳар ҳокимияти
«Карвон - Бозор» улгуржи савдо мажмуаси

2-5 октябр 2000 г.

«O'ZKO'RGAZMASAVDO»

Республика ярмарка савдо маркази

СИЗЛАРНИ 2000 ЙИЛ 2 ОКТЯБРДАН 5 ОКТЯБРГАЧА

«ЎЗБЕКИСТОННИНГ ЭКСПОРТ ИМКОНИЯТЛАРИ»

САВДО-КЎРГАЗМАСИГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ.

Кўргазмада Республика вазирликлари, ташкилотлари, саноат ва қўшма корхоналари, кичик ва ўрта бизнес вакиллари, тадбиркорлар ўзларининг экспортга йўналтирилган, ҳам импорт ўрнини босадиган маҳсулотлари билан қатнашадилар.

Манзилгоҳ: Тошкент шаҳри, Беруний кўчаси, 41-уй (метронинг Беруний бекати).

Савдо-кўргазмага келиб, янги ишбилармон ҳамкорлар топиб, ўз мавқеингизни янада мустаҳкамлайсиз, деган умиддамиз.

Маълумот учун телефонлар: 144-18-97, 144-20-97, Факс: 144-20-97

3359

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ МУЛКИНИ БОШҚАРИШ ВА ТАДБИРКОРЛИКНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ДАВЛАТ ҚЎМИТАСИНИНГ

РАСМИЙ ТАКЛИФНОМАСИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ МУЛКИНИ БОШҚАРИШ ВА ТАДБИРКОРЛИКНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ДАВЛАТ ҚЎМИТАСИ

тендер эълон қилади ва барча қизиққан шахсларни унда қатнашишга таклиф этади.

ТЕНДЕР ТУРИ - юридик ва жисмоний шахслар, Ўзбекистон Республикаси норезидентлари учун очиқ.

ТЕНДЕР МАНБАИ - «Самарқанд лифтсозлик заводи» АЖнинг 23967 та (йигирма уч минг тўққиз юз олтмиш етти) номи кўрсатилган оддий акциялар пакети. Бу корхона устав капиталининг 75 фоизи демакдир. Акциялар ягона пакет асосида савдога қўйилади. «Самарқанд лифтсозлик заводи» АЖ Марказий Осиёда лифт ишлаб чиқаришга ихтисослашган энг йирик корхонадир.
Манзил: Ўзбекистон Республикаси, 703018, Самарқанд шаҳри, Спитамен кўчаси, 207. Телефонлар: (3662) 21-07-04, 21-03-17.

ТЕНДЕР ПРЕДМЕТИ - «Самарқанд лифтсозлик заводи» АЖга тегишли 75 фоиз акциялар пакетининг дастлабки баҳоси 1600000 (бир миллион олти юз минг АҚШ доллари) миқдорида.

Аризалар 2000 йил 25 сентябрдан 2000 йил 6 ноябргача қабул қилинади.
Тендер натижалари 2000 йил 6 ноябрдан 2000 йил 1 декабргача эълон қилинади.

ТЕНДЕР КАФОЛАТИ:

Тендерда иштирок этиш учун Ўзбекистон Республикаси давлат мулки қўмитаси махсус валюта ҳисобига 20000 (йигирма минг) АҚШ доллари миқдорида гаров маблағи қўйилиши керак.
acc: N 21506840400600289002.
Tashkent Department of Central Bank of the Republic of Uzbekistan, Bank Code 00014 S.W.I.F.T. Code: CBUZUZ22.
Гаров пули тендер натижалари эълон қилингандан сўнг, ғолибдан ташқари барча иштирокчиларга 7 кун мобайнида қайтариб берилади.

Маълумот ҳамда тендер ҳужжатларини олиш учун алоқа телефонлари:
Ўзбекистон Республикаси давлат мулки қўмитасининг корхоналарни хусусийлаштиришдан кейин қўллаб-қувватлаш бюроси, 700003, Тошкент, Ўзбекистон проспекти, 55.
Тел: (99871) 139-22-59, 139-22-23. Факс: (99871) 139-21-42. «IMC Consulting Ltd» компанияси: PO Box 18, Sutton-in-Ashfield Nottinghamshire NC 17 2NS United Kingdom, Phone: (44) 1623441444, Fax: (44) 1623440333.

3355

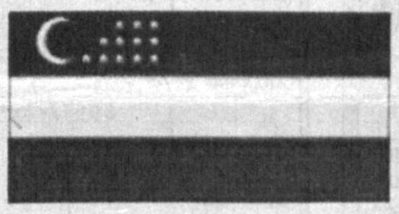

accels

AMERICAN COUNCILS FOR INTERNATIONAL EDUCATION ACTR • ACCELS

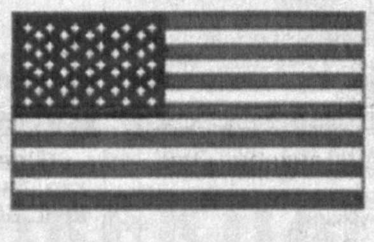

Мактаб ўқувчилари диққатига!

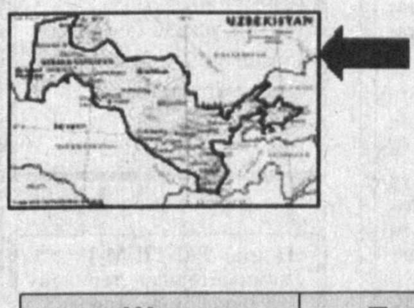

СИЗ БУ МАМЛАКАТДАН У МАМЛАКАТГА ЎҚИШГА БОРИШНИ ИСТАЙСИЗМИ?

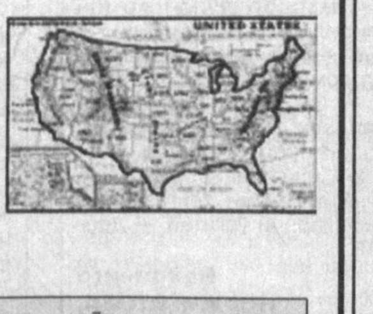

Шаҳар	Тестлар муддати	Тест ўтказиш жойи
Андижон	22 сентябр	Ўқитувчилар малакасини ошириш ин-ти
Нукус	22 сентябр	Ўқитувчилар малакасини ошириш ин-ти
Фарғона	25 сентябр	Фарғона давлат университети
Термиз	2 октябр	13-мактаб
Бухоро	3 октябр	Ўқитувчилар малакасини ошириш ин-ти
Самарқанд	6 октябр	Хорижий тиллар институти
Тошкент вилояти	10 октябр	Вилоят халқ таълими бошқармаси
Урганч	12 октябр	Ўқувчилар саройи
Тошкент ш.	18 октябр	Жойи ҳозирча аниқ эмас.

Барча тестларнинг бошланиш вақти соат — 9:00

Қатнашиш шартлари:

FSA-FLEX дастурида қатнашиш учун талабгорлар қуйидаги шартларнинг барчасига жавоб беришлари шарт:

- *1984 йил 1 январдан 1985 йил 15 июл оралиғида туғилган*
- *9- ёки 10-синф ўқувчиси*
- *Ўзбекистон Республикаси фуқароси*
- *Мактабда инглиз тилини ўрганган*
- *АҚШ визаси талабларига жавоб берадиган*
- *Охирги 5 йил ичида АҚШда 3 ойдан кўп яшамаган бўлишлари керак.*

Қатнашчилар ўзлари билан туғилганлик гувоҳномаларини, қалам, ручка ва кичик суратларини олиб келишлари керак.

Қўшимча маълумот учун телефонлар:

Тошкент: 152-1281; 152-1286
Самарқанд: 31-18-16; 31-22-08
Бухоро: 4-22-46
Наманган: 6-27-50; 6-19-19
Нукус: 222-95-57

АКСЕЛС АҚШ Элчихонаси ва Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлигига доимий ёрдами учун ўз миннатдорчилигини билдиради.

Ушбу дастурга АҚШ ҳукумати ҳомийлик қилади.

3338

Навбаҳор тумани халқ таълими ходимларининг анъанавий август кенгашида С. Раҳимов номли мактаб директори, халқ депутатлари туман кенгаши депутати Норпўлат Қосимов сўзга чиқиб, ҳўкизини сотиб, мактабга дарслик олиб берган бобога миннатдорчилик билдирди.

ҚАЛАНДАР БОБОНИНГ ҲИММАТИ

Қаландар бобо Раҳимов етмишни қоралаб қолган оддий деҳқон. Умри бўйи кетмон чопиб, ризқини бутунлаб юрган отахон нафақага чиққандан бери бекор тургандан кўра, деб томорқасию, бир—иккита мол—ҳол парвариши билан шуғулланади.

Ражаббой аканинг тўйида қишлоқ мактабининг директори янги ўқув йилида дарсликлар етишмаётганидан нолиб қолибди. Шунда Қаландар бобо дарсликларсиз мактабга борган ўқувчи, ўқувчими, деб қўйибди.

Қаландар бобо директор билан маслаҳатлашиб келгуси бозор куни эрталаб Янгиқўрғон бозорида учрашибдилар. Қаландар бобонинг етаклаб келган ҳўкизи директор «назорати»да савдога қўйилган. Шу кунги нарх бобони қониқтирмабди. Келгуси бозорда ҳўкиз 190 минг сўмга сотилди. Ўша заҳотиёқ бобо директорнинг эски «Жигули»сига ўтириб Ғиждувондаги мактаб бозорига йўл олди. Бир сўм ҳам ортиқча харажатларга йўл қўйилмай 2-3- синфлар учун етишмаётган дарсликлар харид қилинди. Бобо ҳам, директор ҳам хурсанд эди. Ўқувчилар ўзларига тортиқ қилинган дарсликларни ҳамқишлоқлари Қаландар бобо Раҳимов мурувватланганлигини катта танаффусдаги директор маърузасидан сезиб олишди.

Қаландар бобо бу ҳақда ҳеч кимга гапиргиси йўқ эди. Лекин мактаб директори Норпўлат Қосимов қистовидан кейин «Келажакни ўйламаган одамдан эртага нимани ҳам кутиш мумкин» деб қўйибди, холос.

Абдуваҳоб ПИРМАТОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

REPUBLIC OF UZBEKISTAN
INVITATION TO TENDER OF THE COMMITTEE ON MANAGEMENT OF THE STATE PROPERTY AND ENTREPRENEURSHIP SUPPORT OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN

The Committee on Management of the State Property and Entrepreneurship Support of the Republic Of Uzbekistan notifies of prospective bidding and invites all interested parties to submit their proposals.

TYPE OF TENDER: open for legal entities and individuals, non-residents of Republic of Uzbekistan.

OBJECT OF BIDDING: block of 23967 ordinary shares of JSC "Samarkand Elevator Construction Factory" or **75% of charter capital,** shares will be sold in one block. JSC "Samarkand Elevator Construction Factory"" - the largest elevator manufacturer in Central Asia, located in Samarkand. Full address: Uzbekistan, 703018, Samarkand, Spitamena str. 270, tel.: (3662) 21-07-04, 21-03-17.

TENDER OBJECTIVE: initial price of block of 23967 ordinaryshares of "Samarkand Elevator Construction Factory" in amount of ***USD 1 600 000 (one million six hundred thousand).***

Terms of submission of bids: from September 25, 2000 to November 6, 2000
Deadline for final selection: December 1, 2000

TENDER GUARANTEE:

For participating in the tender it is necessary to provide a collateral of USD 20,000 (twenty thousand) via transfer of the sum to the Special Foreign Currency Account of The Committee on Management of the State Property and Entrepreneurship Support of the Republic Of Uzbekistan:
acc. № 21506840400600289002
Tashkent Department of Central bank of the Republic of Uzbekistan, Bank Code 00014. S.W.I.F.T. Code: CBUZUZ22,
The collateral will be returned to all the bidders, except the winner, within 7 days after the announcement of the tender results.

Contact telephone for inquiries and obtaining tender documentation:
Enterprise Institution Building Bureau
of the Republic of UzbekistanState Property Committee:
Uzbekistan, 700003, Tashkent, Uzbekistansky pr., 55,
Tel.: (998 71) 139 22 59, 139 22 23 Fax: (998 71) 139 21 42
IMC Consulting Ltd.:
PO Box 18, Sutton-in-Ashfield, Nottinghampshire NG17 2NS, United Kingdom
Tel.: (44) 1623 441 444. Fax: (44) 1623 440 333

3355

Акциядорлик-тижорат «Пахта-банк» Бошқаруви, касаба уюшмаси ва жамоаси «Пахта-банк»нинг ходимлар билан ишлаш бошқармаси бўлими бошлиғи Г.Қ.Юсуповага отаси
Қудрат КАРИМОВнинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Саноатда ва кончиликда ишларнинг бехатар олиб борилишини назорат қилиш агентлигининг Навоий вилояти бўйича тоғ-кон техника инспекцияси бошлиғи
Эргаш ТАГАЕВнинг
фожиали вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қилади.

Нафосат сабоқлари

ЎЗИМГА ЎХШАСИН ЎЗИМНИНГ БОЛАМ!

Оху ўз тўпида, шер ўз тўпида, турналар ўз тизими, қумрилар ўз галаси билан бирга бўлажакдир. Уларнинг нафақат ташқи кўринишлари, балки яшаш тарзи-ю, овозларигача турфадир. Ўсимлик дунёсини кўринг, миллион йиллик шаклини, наслини асраб келади. Бу оламда неки бўлса, ўз ранги, ўз тароватн билан барҳаётдир. Ҳатто камалакнинг-да иқлими лол қолдиради кишини, нега унинг ранглари ҳеч аралашиб кетмайди? Бу худонинг буйруғи. Бу — илоҳий қисмат! Дунё дегани минг бир пардалардан яралган тордир. Ҳар бир парданинг ўз оҳанграбоси бордир. Шунинг учун бу ҳаёт гўзал, шунинг учун кишининг ўлгиси келмайди! Оламнинг мувозанатини бузмаслик учун, ҳар бир мавжудот ўз зотининг такрори бўлиши шарт! Тараққий этсин, лекин туб томири асосида! Кўзимиз зерикмасин, кўнглимизга тегмасин дея буюк мусаввир — Оллоҳ оламни рангин ва бетакрор яратган ҳамда бизга тортиқ айлаган. Бунинг учун тинмай шукрона айтишимиз ва унинг омонатига хиёнат қилмаслигимиз сўралади!

Яхшилик тарқатувчи, нияти яхши бўлганки амалларга Яратганнинг ўзи умр беради. Ота-бувамиздан бизга ўлмай ўтиб келаётган яшаш, фикрлаш (дунёга муносабат билдириш), сўзлаш, кийиниш тарзларимиз ҳам ўзимизга хосдир ва бу дунёнинг рангдор бўлишига қўшган ҳиссамиздир. Авлоддан авлодга ўтиб, наслу насабни пок асрашга хизмат қилиб келганки нарсалар худога хуш, қадрли нарсалардир. Биз уларни миллий қадриятлар деймиз. Бир миллатнинг бошқа миллатга ўхшамай туриши, фарқлари — унинг ўз овозига, алоҳида андаза ва дастхатга, тайинли наслу насабга эга эканлигидан далолат. Ўша **ўзига хосликни асрай олиш миллий ғурурдир!**

Инсоннинг ҳар бир ишида унинг нияти акс этади. Амалиётимизга қараб ўзимизга баҳо берадилар. Менинг эса замондошларимнинг баъзи кўринишларидан кўнглим йиғлайди... Айниқса, пойтахт ва вилоят марказларидаги ёшларнинг, ҳатто ёши ўттиз-қирққа кирганларнинг орасида ҳам она тилимизни билса-да, атайин ўрисча аралаштириб гапирадиган, ўрисча гаплашишни киборлик белгиси деб биладиганлар оз эмас. Эстрада хонандаларининг ичида ўзи ўзбек бўла туриб, ўзбекча ҳарфларни ўрисча талаффуз қилиб куйлаётганлар миллатнинг шаъни олдида уятли иш қилмаяптиларми? Бобо-моларидан қолган уй безашни, тутум тутишни, шарқона иморат солиш ва кийинишни «эскилик сарқити» деб санайдиганлар «миллат» сўзини нима деб тушунадилар? Бухоро, Самарқандимизни бутун жаҳон кўргани интилади, ҳар гал ҳайратдан донг қотади. Чунки у ўзига хос! Чунки у шарқона! Бугун ўша миноралардан «ўзимга ўхша, ўзлигингни унутма, дунё аҳли бундан кейин ҳам фақат ўзбекча фазлларингни томоша қилиб, қойил қолгани келаверсин!» деган илтижолар эшитилаётганга ўхшайди назаримда!

Ўзини таниган парвардигорни танийди. **Ҳадис.**

Аждодлардан қолган ҳар бир ишда ҳикмат бор, хосиятли сир бор! Бадавлат бўлганки бугунги ўзбекнинг аксарияти гоҳ туркча, гоҳ эстонча, гоҳ французча «қалъа»лар қурмоқда. Қани ота-бувамиздан қолган томи баланд, шифти гўзал васса жуфтли, ҳавоси ҳамиша тоза турадиган ўзбекона уйлар? Миллий нақшлар ўйилган меҳроблар, кунгурали токчалар қани? Ўзбекнинг уйи хоҳласа, хоҳламаса ҳамиша гавжум бўлади, маросими маросимга улашаверади, феълимизга монанд кенг уйлар, нақшинкор устунли муҳташам айвонлар қани? Биз Шарқмиз! Риояли, иффатли халқмиз! Нима учун оталаримиз ички-ташқи ҳовлилар қуришган? Бунда ҳам донолик бордир — тўй-таъзияларда аёлларга қулайлик яратиш учун, (дарвоқе, ўзбекчиликда бир зумга келган киши билан ҳам кўчада гаплашилмайди) келди-кетди меҳмонлар, эркакча пасту баланд гурунглардан аҳли оиласини асраш учун, ётарга келган қўноқларнинг тортинмай дам олишлари учун шундай қилинган. Бу файз эмасми, тароват эмасми?

Турсуной СОДИҚОВА.

«ЯШИЛ ҚИТЪА»ДА НИМА ГАП?

Дунёнинг манаман деган спортчилари умлонлар оша Австралияга йиғилган бугун. Сиднейда давом этаётган XXVII Олимпиадада ўйналаётган жами 300 та медалнинг лоқал биттасини қўлга киритиш иштиёқи жамулжам қилган уларни. 199 та давлат спортчилари орасида Ватанимиз вакиллари ҳам ўз омадларини синаб кўраётгани, айниқса, эътиборли.

Бокс

Ушбу спорт тури бўйича мусобақалар бошланишидан олдин кубалик олимпиадачилар барча медалларни ўз мамлакатларига олиб кетиш ниятида эканликларини эълон қилишганди. Аммо бу мақсадга эришиш учун ҳали кўпгина давлатлар боксчилари, жумладан, ўзбекистонлик чарм қўлқоп усталари билан ҳам ҳисоблашиш керак бўлади.

Боксчиларимиздан Руслан Чагаев ва Алишер Раҳимов чорак финалга йўлланма олганлиги ҳақида аввал хабар берган эдик. Кеча яна икки нафар спортчимиз рингга чиқди. Дастлабки беллашувда пуэрторикалик Мигел Соттони мағлубиятга учратган Муҳаммадқодир Абдуллаев кейинги учрашувда ҳам ғолиблик нашидасини сурди. Шунингдек, 81 килограмм вазн тоифасида Ватанимиз шаънини ҳимоя қилаётган Сергей Михайлов ҳам кейинги босқичга йўлланма олди. У руминиялик Раско Грегорини рингдан бош эгиб чиқишга мажбур қилди.

Юнон-рум кураши

Мустақиллик кубоги, қитъа биринчиликларида қатор ғалабаларга эришган ҳамюртимиз Баҳодир Қурбонов Сиднейдаги беллашувларда ҳам бор маҳоратини намойиш этаяпти. У кеча икки бор гиламга чиқиб ҳар икки учрашувда ҳам рақибларининг курагини ерга теккизди.

Ушбу спорт тури бўйича қатнашаётган яна бир вакилимиз Евгений Ерофайлов дастлабки беллашувда катта устунлик билан ғалаба қозонганди. Бироқ кейинги учрашувда имкониятни бой бериб қўйди.

Ўз мухбиримиз.

Дўппи тикдим ипаклари тиллодан...

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат-лавҳа.

ТЕСТ НАТИЖАЛАРИДАН ШИКОЯТ ҚИЛИШ МУМКИНМИ?

Бир савол

Ҳурматли таҳририят! Мана, саккиз йилдирки, мамлакатимизда олий ва ўрта махсус ўқув юртларига кириш тест синовлари асосида амалга ошириляпти. Бизни бир савол қизиқтиради: Давлат тест маркази тақдим этган натижалар устида арз қилиш мумкинми?

Бу саволга Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги давлат тест маркази раҳбари М.М. Муҳиддинов жавоб беради:

— Аввало, шуни айтиш керакки, дунё амалиётида техника воситасида ишлаб чиқилган натижалар устидан аппеляция ўтказиш татбиқ этилмайди. Барча ривожланган мамлакатларда тест натижаларини шубҳа остига олишни тасаввур этиш ҳам мумкин эмас.

Лекин бизда бу усул нисбатан янги эканлиги сабабли, одамларимизда тестга бўлган ишончни мустаҳкамлаш, шунингдек, умумий кўникмани таъминлаш мақсадида давлат тест маркази натижалардан қониқмаган абитуриентларни 15 августдан 1 октябргача қабул қилишни йўлга қўйди.

Шуни айтиш керакки, ҳозиргача тест маркази мингга яқин эътирозни кўриб чиқди. Уларнинг аксарияти ҳақиқатда ҳам тест синовлари жараёнида берилган саволларни белгилашда хато ва камчиликларга йўл қўйганликларини тан олишди.

Абитуриентларнинг билим кўрсаткичларини ўта аниқлик билан белгилашда тестларнинг мураккаблик даражаси муҳим аҳамиятга эга. Ҳар бир тест билим ўлчови учун хизмат қилиши билан бир қаторда, маълум умумий мақсадларга ҳам қаратилган бўлади. Масалан: мураккаблиги I даражали бўлган тестлар кўплаб абитуриентлар оммаси орасидан билими саёз, тасодифий, жавоблари асоссиз, тахмин-фаразларга таяниб белгиловчи ўқувчиларни ажратиш учун хизмат қилса, мураккаблиги II даражали тестлар абитуриентнинг маълум мавзулар ҳақида умумий маълумотга эгалиги, энг асосий қоида ва қонуниятларни билиши ҳамда маълумотларни хотирада сақлаш даражасини аниқлашга қаратилади.

Мураккаблиги I ва II даражали тест ёрдамида ажратиб олинган ўқувчилар орасидан иқтидорлиларини аниқлаш III-IV даражали мураккабликдаги кўп қиррали тестлар зиммасига тушади. Улар ҳар бир вариантда оз миқдорда мавжуд бўлиб, иқтидорли абитуриентларга мўлжалланган. Бундай тестларнинг жавоби бир неча қоида ёки қонуниятларни татбиқ этиш йўли билан топилади, мазкур тестлар ўқувчидан алоҳида мушоҳада, қобилият талаб қилади. Барча фанлар бўйича апелляцияга келган абитуриентларнинг аксарияти I ва II даражали мураккабликдаги саволларга, яъни оддий саволларга ҳам жавоб бера олмасликлари, жавобларни ҳеч қандай асоссиз, тахмин-фаразларга таяниб белгилаётганлиги аниқланди.

Пировардида қуйидаги умумий ҳолатлар кузатилди:

Аппеляцияга келган абитуриентларнинг кўпчилигида ўз билимига ишончсизлик яққол сезилиб туради. Бу ҳолни уларнинг оддий қоидалар моҳиятини тушунмаганлигида, тест саволини ўта англамаслигида кузатиш мумкин. Бундай абитуриентларнинг айримларига тўғри жавоб тушунтирилса ҳам, уни англаш учун етарли асос бўлмаганлиги сабабли қайсарлик билан "меники тўғри" дейишдан нарига ўтмайди.

Абитурентлар кўпгина ҳолларда "Ахборотнома"даги тест саволларининг қайта таҳрир қилиниши унинг жавобига ҳам таъсир кўрсатишини эътиборга олмаганлар. Шошма-шошарлик ҳамда масъулятсизлик оқибатида беихтиёр олдиндан билган жавобларини тўғри жавоб сифатида белгилаганлар. Бу ҳолатни тарих, ўзбек тили ва адабиёти, математика, кимё, биология ва инглиз тили фанлари бўйича ҳавола қилинган тестлар доирасида кузатиш мумкин.

ҲИКМАТ

Қулоғинг иккитаю,
оғзинг биттадир,
Демак, битта сўзлаб,
икки бор эшит!

ЖУМБОҚ

Бугунги сондаги жумбоқ муаллифи Тошкент шаҳар Ҳамза тумани Фарғона йўли кўчаси 7 «а» уйнинг 46-хонадонида яшовчи Ойбек ПИРНАЗАРОВ.

Бир аёл боғдан олма терди. Боғдан ташқарига чиқиши учун 4 та эшикдан ўтиши лозим. Ҳар эшикда 2 тадан соқчи бор. Аёл 1-эшикда терган олмаларининг ярмини, 2-эшикда эса қолган олмаларининг ярмини берди. Қолган соқчиларни ҳам шундай сийлади. Ташқарига чиқиб, қараса, саватида 10 та олма қолган экан. У қанча олма терган?

---

20 сентябр сонида берилган жумбоқда 45 дан 45 ни айириб 45 чиқариш вазифаси берилганди. Ҳеч ким тўғри жавоб беролмади. Тўғри жавоб қуйидагича:

9 8 7 6 5 4 3 2 1 = 45
- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 = 45

8 6 4 1 9 7 5 3 2 = 45

21-сентябрдаги жумбоқда ғозлар сони аслида 36 та бўлганини биринчилар қаторида Сирдарё вилояти Ширин шаҳридан Илҳом Худойназаров, Паркентдан Алим Ашуров, Миролим Мираҳмедов ва Урганч шаҳридан Бахтиёр Маҳмудов хабар қилишди.

Эслатиб ўтамиз: жумбоққа жавобни 136-35-60 рақамли телефонга хабар қилинг.

КЎК АТИРГУЛ

Маълумки, қизил, сариқ, пушти, оқ рангдаги атиргулларни барчамиз яхши биламиз. Эндиликда улар қаторига кўк ранглиги ҳам қўшилди. Уни Япониянинг «Санотори» корпорацияси мутахассислари яратдилар.

Аслида дунёда атиргулларнинг 20 минг тури мавжуд. Бироқ уларнинг бирортасида ҳам кўк бўёқ олиш учун ферментлар йўқ эди. Мана энди бу муаммо ҳам ҳал бўлди.

УЙҚУСИЗ ТУНЛАР

Маълумки, айрим одамлар тунда ухлашолмайди. Ундайларни «бойкуш»лар ҳам деб аташади. Лос-Анжелесда қироатхонанинг махсус бўлими тунги соат 10 дан эрталабки 6 гача ана шундай одамлар учун хизмат қилади. Табиийки, қироатхона хизматчилари ҳам асосан «бойкуш»лардан иборат.

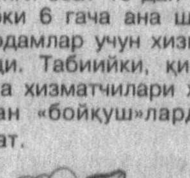

ЭНГ КАТТА...

Лондондаги Хитроу аэропорт дунёдаги энг катта ҳаво манзилгоҳидир. Бу ердан ҳар кеча-кундузда деярли 100 минг йўловчи ўтади. Бу маскан бир кеча-кундузда 700 та самолёт қабул қилиб, яна учириб юборади. Тиғиз ишлаган вақтида соатига ҳатто 100 та самолёт қўниб, учади.

Ривоят

ЭЪТИҚОД

Бир чўпон қир-адирларда ёлғиз қўй-қўзиларни боқиб юриб, кимгадир дилидаги истакларини айтишни, илтижо қилишни жуда-жуда истабди. Шунда Оллоҳ ҳақида эшитганлари ёдига тушибди: «Ёлғиз Оллоҳгина ҳаммага баробар, у ҳаммани бирдек кўргучидир».

Чўпон «Ё Оллоҳ, ё Оллоҳ» деб унга илтижо қилиб ерга думалаб, кўкка қўлларини чўзиб ибодат қила бошлабди. Ва бундан излаган нарсасини топгандек таскин топибди.

Бир куни чўпоннинг ёнидан тақводор киши ўтиб қолибди.

— Нима қилаяпсан? — деб сўрабди у чўпондан.

— Мен Оллоҳга сажда қилаяпман, — дейди чўпон.

— Оллоҳга бундай сажда қилинмайди, — дейди тақводор. У чўпонга номоз ўқиш амалларини кўрсатибди. Калималардан ёдлатибди.

— Раҳмат сенга, биродар, — дебди чўпон, — менга хатоларимни тузатишга ёрдам бердинг. Энди мен Оллоҳга янаям яқинроқ бўламан...

Тақводор йўлида давом этиб, қайиққа тушиб сузиб кета бошлабди.

Чўпон ўрганганларини такрорлай бошлабди. Бироқ рукуга туриш билан такбир айтишни адаштириб қўйибди.

— Ҳой, биродар, шошмай, тур, — деб қирғоқ томон югурибди. Қараса тақводор қайиғи билан дарё ўртасида сузиб кетаётган экан. Чўпон у томонга интилибди.

— Биродар, малол келмаса, менга яна бир устозлик қилсанг, номоз амалларини адаштириб қўйдим?!

Тақводор чўпон томон ўгирилиб танг қотибди. У сув юзида ерда юргандек турармиш.

— Эй, Оллоҳнинг суйган бандаси, сен менга эътиқодингнинг бу қадар мустаҳкамлигининг мезонини тушунтир, мен сенга номоз амалларини ўргатай, — дебди.

Баҳринисо НОРЖИГИТОВА, Гулистон тумани.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ МИЛЛИЙ БАНКИ

Узоқ муддатли муносабатларга умид боғлаб ва банк хизматларининг ниҳоятда хилма-хил турларини, ишончли, тезкор, қулай хизматларни ҳамда энг фойдали фоиз ставкаларини таклиф қилиб

Ўқитувчилар ва устозлар куни арафасида

ҚИСҚА МУДДАТЛИ ОМОНАТНИНГ «Мерос» ДЕБ АТАЛГАН ЯНГИ ТУРИНИ ТАҚДИМ ЭТАДИ

Омонатга пул 2000 йилнинг 14 сентябридан 30 сентябрига қадар 1 ой муддатга қабул қилиниб,

йилига 70 фоиз фойда тўланади.

Ташқи иқтисодий фаолият Миллий банки — пулларингиз даромадлилиги ва сақланишига кафолатдир.

NBU

Қўшимча маълумотларни Сиз (998 71) 137-62-83, 137-62-81 рақамли телефонлар орқали ёки «Ўзмиллийбанк»нинг исталган бўлим ва филиалидан олишингиз мумкин.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАЙПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34;
Ҳуқуқ — 136-07-94;
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Хатлар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий масалалар — 132-12-08;
Ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 133-78-92;
Халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 716, 18918 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

Газета PENTIUM-II mmx компьютерида терилди ҳамда операторлар С. ЛУКИН ва Ж. ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — Ю. ҲАМИДОВ.
Навбатчи муҳаррир — Ф. САНАЕВ.
Навбатчи — Б. ОСТОНАҚУЛОВ.
Мусаҳҳиҳ — О. АБДУАЗИМОВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00 топширилди — 23.10
1 2 3 4 5 6